

**PROGRAM OCHRONY
ZDROWIA PSYCHICZNEGO
POWIATU KIELECKIEGO
NA LATA 2018-2022**

*Opracował : Zespół koordynujący
realizację „Programu Ochrony Zdrowia
Psychicznego Powiatu Kieleckiego
na lata 2018-2022”*

Spis treści

Wprowadzenie do Programu.....	4
Uzasadnienie do opracowania i wdrożenia programu.....	4
I. CZĘŚĆ PIERWSZA	
DIAGNOZA SYTUACJI W OCHRONIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA TERENIE POWIATU KIELECKIEGO.....	7
II. CZĘŚĆ DRUGA	
INFRASTRUKTURA OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA TERENIE POWIATU KIELECKIEGO.....	23
1. W zakresie służby zdrowia.....	23
1.1. Stacjonarna opieka medyczna nad osobami chorymi psychicznie.....	23
1.2. Ambulatoryjna opieka medyczna nad osobami chorymi psychicznie.....	31
2. W zakresie pomocy społecznej.....	37
3. Instytucje wspomagające.....	54
III. CZĘŚĆ TRZECIA	
OPIS PROGRAMU I DZIAŁAŃ DO REALIZACJI W LATACH 2018-2022	
CEL GŁÓWNY	
ZAPEWNIENIE OSOBOM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI WIELOSTRONNEJ OPIEKI ADEKWATNEJ DO ICH POTRZEB.....	63
Cel szczegółowy A.	
Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.....	63
Cel szczegółowy B.	
Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.....	64
Cel szczegółowy C.	
Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.....	65
Cel szczegółowy D.	
Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy.....	65
Cel szczegółowy E.	
Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom.....	68
IV. CZĘŚĆ CZWARTA	
MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU	
1. Koordynator PROGRAMU.....	69
2. Monitorowanie PROGRAMU.....	69

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

3. Końcowa ocena i rezultaty uzyskane po realizacji PROGRAMU.....	69
I. Wykaz załączników do PROGRAMU.....	70
II. Wykaz materiałów, sprawozdań, stron internetowych -wykorzystanych do opracowania dokumentu	70
III. Skład Zespołu Koordynujący Realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Kieleckiego na lata 2018-2022.....	71
IV. Wykaz tabel.....	72
V. Wykaz map.....	74

Wprowadzenie do Programu

UZASADNIENIE DO OPRACOWANIA I WDROŻENIA PROGRAMU

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) zdrowie jest stanem pełnego, dobrego samopoczucia fizycznego i społecznego, zatem zdrowie psychiczne jest nieodłącznym wymogiem prawidłowego funkcjonowania każdej jednostki ludzkiej. Pomimo zwiększenia się wiedzy społeczeństwa na temat osób z zaburzeniami psychicznymi nadal powszechny jest problem wykluczenia tych osób. Brak zrozumienia ich potrzeb, konieczności integracji, etykietowanie mogą powodować odsuwanie ich od życia społecznego i powstawanie poczucia izolacji. Niejednokrotnie podjęcie decyzji o skorzystaniu z pomocy psychologicznej czy psychiatrycznej poprzedzone jest długotrwałym okresem obawy o opinię bliskich, a także obniżoną samoocena. Powoduje to narastanie problemów i pogłębianie się trudności, co z kolei ogranicza możliwość prowadzenia produktywnego życia społecznego i ekonomicznego niezbędnego dla pełnego zdrowia.

Rada Ministrów w Rozporządzeniu z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 (Dz. U. z 2017, poz. 458) dostrzega konieczność planowej dbałości o zdrowie psychiczne ze szczególnym uwzględnieniem nie tylko leczenia (działań naprawczych), ale też profilaktyki i edukacji.

Program nakłada na samorządy terytorialne obowiązek realizacji zadań w zakresie promocji zdrowia psychicznego, a także zapobiegania zaburzeniom psychicznym oraz zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

W Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie w dniu 8 maja 2017 r. odbył się I Kongres Zdrowia Psychicznego. Wydarzenie zorganizowali razem lekarze psychiatry, osoby po kryzysach psychicznych i ich rodziny, organizacje pozarządowe. Uczestniczyło w nim blisko 1100 osób w tym psychiatry, psychologowie, pielęgniarki, pielęgniarze osoby działające w stowarzyszeniach i fundacjach na rzecz osób w kryzysie psychicznym, osoby z doświadczeniem kryzysu psychicznego, byli i obecni pacjenci korzystający z opieki psychiatrycznej, rodziny osób chorujących, pracownicy domów pomocy społecznej, samorządów w tym reprezentanci Związku Powiatów Polskich.

Według Instytutu Psychiatrii i Neurologii szacuje się, że 8 milionów mieszkańców cierpi na różnego rodzaju problemy i zaburzenia psychiczne.

To jest jedna czwarta Polaków a statystyki nie uwzględniają dzieci i młodzieży.

Badania wykazały, że u 20-30 procent osób w wieku 18-64 lat odnotowuje się obniżenia nastroju i spadek aktywności życiowej, drażliwość i przewlekły lęk.

Na Kongresie przekazano również, że problemem jest brak świadomości społecznej co do tego, że potrzebna jest pomoc i gdzie jej szukać. Wśród mieszkańców Polski ciągle obecne są uprzedzenia wobec osób z problemami psychicznymi.

Następnym zagadnieniem, które zostało poruszone to brak wyspecjalizowanej kadry, zwłaszcza psychiatrów dla dzieci. Zaznaczono, że w Polsce jest ich ok. 200, a powinno być ok. 1,5 tyś.

Spotkanie zakończył marsz uczestników spod Pałacu Kultury do siedziby resortu zdrowia.

Zgodnie z art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, mówiąc o osobach z zaburzeniami psychicznymi mamy na myśli osoby:

- 1) chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne);
- 2) upośledzone umysłowo;
- 3) wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a które te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki.

Podstawowym wskaźnikiem stanu zdrowia psychicznego Polaków jest rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych, rejestrowanych w placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym także związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych - alkoholu, narkotyków, leków.

Przy opracowaniu niniejszego dokumentu wykorzystano: dane GUS, informacje i sprawozdania przygotowane przez jednostki organizacyjne Powiatu Kieleckiego. Informacje uzyskano także od wydziałów i komórek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Kielcach oraz podmiotów leczniczych funkcjonujących na terenie Powiatu Kieleckiego.

Ilekróć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

- 1) Programie – należy przez to rozumieć „Program Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Kieleckiego na lata 2018-2022”,

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

- 2) Ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2017r.poz. 882)
- 3) Zespole – należy rozumieć lokalny zespół koordynujący realizację „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Kieleckiego na lata 2018-2022” powołany Uchwałą Nr 172/203/2017 Zarządu Powiatu w Kielcach z dnia 28 czerwca 2017 r.

I. CZĘŚĆ PIERWSZA

DIAGNOZA SYTUACJI W OCHRONIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA TERENIE POWIATU KIELECKIEGO

Powiat Kielecki położony jest w południowo – centralnej Polsce. Zajmuje powierzchnię 2.246 km². Siedzibą władz Powiatu jest Miasto Kielce.

W skład Powiatu Kieleckiego wchodzi dziewiętnaście gmin:

- pięć gmin miejsko – wiejskich: Bodzentyn, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce, Morawica
- czternaście gmin wiejskich: Bieliny, Górno, Łągów, Łopuszno, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Nowa Słupia, Piekoszów, Pierzchnica, Raków, Sitkówka – Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk.

Mapa 1 Mapa Powiatu Kieleckiego z podziałem na gminy

(Źródło: <http://www.kupsprzedaj.pl/mapa/swietokrzyskie-kielecki>)

Powiat Kielecki liczy 208.5269 mieszkańców, w tym:

- 104.042 mężczyzn,
- 104.484 kobiet.

(dane zebrane na podstawie strony internetowej Urzędu Statystycznego w Kielcach - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2016)

Analizując dane dotyczące struktury urodzeń w Powiecie Kieleckim w latach 2014-2015 zaobserwowano:

- wzrost liczby urodzeń żywych.

Współczynnik żywych urodzeń w Powiecie Kieleckim w latach 2014-2015 przedstawia *tabela nr 1*.

Rok 214	Rok 2015
9,6	10,2

Tabela nr 1 Współczynnik żywych urodzeń na 1000 mieszkańców w latach 2014-2015 w Powiecie Kieleckim (Źródło: strona internetowa Urzędu Statystycznego w Kielcach - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2016)

Analizując wskaźnik zgonów w Powiecie Kieleckim w latach 2014-2015 zaobserwowano wzrost zgonów mieszkańców.

Współczynnik zgonów na 1000 osób w Powiecie Kieleckim w latach 2014-2015 przedstawia *tabela nr 2*.

Rok 2014	Rok 2015
9,1	9,6

Tabela nr 2 Współczynnik zgonów na 1000 mieszkańców w latach 2014-2015 w Powiecie Kieleckim (Źródło: strona internetowa Urzędu Statystycznego w Kielcach - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2016)

W Powiecie Kieleckim zaznacza się wyższe natężenie zgonów wśród mężczyzn w stosunku do kobiet, co przedstawia *tabela nr 3*.

Zgony mężczyzn i kobiet w Powiecie Kieleckim			
2014		2015	
Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
998	918	1070	973
Zgony ogółem			
1916		2043	

Tabela nr 3 Liczba zgonów wśród mieszkańców Powiatu Kieleckiego z podziałem na kobieta, mężczyzna w latach 2015-2016 (Źródło: Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego)

Według danych uzyskanych ze Świętokrzyskiego Oddziału NFZ w Kielcach liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego w placówkach świadczeniodawców realizujących umowy w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień wynosiła w:

- 2015 r.-9885 osób,
- 2016 r.- 11185 osób.

Analizując wynik zaobserwowano wysoki wzrost leczonych.

Według orzecznictwa Powiatowego Zespołu Do spraw Orzekania o Niepełnosprawności, w 2016r. wydano 5.321 orzeczeń o niepełnosprawności, w tym 4.719 dla dorosłych z określeniem stopnia niepełnosprawności i 602 dla dzieci do lat 16-tu.

Wśród 4.719 orzeczonych dorosłych osób niepełnosprawnych znaczny stopień niepełnosprawności otrzymało 1.226 osób, umiarkowany 2.553 osób, lekki 940 osoby.

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w Powiecie Kieleckim w latach 2015-2016		
	Rok 2015	Rok 2016
Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16 r.ż)	4964	4719
Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności (dla osób poniżej 16 r.ż)	715	602
RAZEM:	5679	5321

Tabela nr 4 Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w Powiecie Kieleckim w latach 2015-2016 (Źródło: Sprawozdanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach).

Liczba wydanych orzeczeń wg stopnia niepełnosprawności w latach 2015-2016 dla Powiatu Kieleckiego			
Stopień niepełnosprawności	znaczny	umiarkowany	lekki
Rok 2015	1177	2860	927
Rok 2016	1226	2553	940

Tabela nr 5 Liczba wydanych orzeczeń wg stopnia niepełnosprawności w latach 2015-2016 dla Powiatu Kieleckiego (Źródło: Sprawozdanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach).

Najczęściej występującą przyczyną niepełnosprawności wśród ogólnej liczby orzeczonych osób powyżej 16 roku życia w 2016 r. były choroby narządu ruchu (1668 osób), choroby układów oddechowego i krążenia (889 osób) oraz choroby psychiczne (535 osób).

Znaczny stopień niepełnosprawności najczęściej otrzymują orzekani ze względu na choroby układów oddechowego i krążenia (267 osób), choroby narządu ruchu (259 osoby) oraz choroby neurologiczne (240 osób). Najwięcej orzeczeń otrzymują osoby w wieku 41-60 lat (2085 osób), najmniej w wieku 16-25 lat (437 osób). Kobiety niepełnosprawne stanowią większą grupę niepełnosprawnych niż mężczyźni.

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

Tabela nr 6 Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia w 2016 roku (osoby powyżej 16 r.ż)

Symbole	STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI				WIEK				PŁEĆ		WYKSZTAŁCENIE					ZATRUDNIENIE	
	znaczny	umiarkowany	lekki	razem	16-25	26-40	41-60	60+	K	M	mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	TAK	NIE
01-U	39	37	2	78	43	26	9	0	31	47	23	36	17	2	0	2	76
02-P	142	294	99	535	72	101	229	133	245	290	36	187	159	132	21	88	447
03-L	8	25	107	140	31	10	53	46	70	70	7	32	44	45	12	35	105
04-O	24	35	46	105	17	23	32	33	50	55	6	33	28	18	20	21	84
05-R	259	1025	384	1668	95	177	948	448	979	689	73	424	583	437	151	566	1102
06-E	5	36	9	50	22	11	10	7	19	31	5	14	8	18	5	9	41
07-S	267	469	153	889	26	48	276	539	353	536	62	375	277	140	35	130	759
08-T	61	75	33	169	16	31	63	59	71	98	5	39	59	46	20	40	129
09-M	112	143	23	278	13	29	148	88	183	95	4	58	82	90	44	82	196
10-N	240	244	20	504	46	39	198	221	218	286	48	155	168	102	31	78	426
11-I	67	169	64	300	53	44	119	84	161	139	27	76	91	66	40	61	239
12-C	2	1	0	3	3	0	0	0	1	2	0	2	0	1	0	0	3
RA-ZEM	1226	2553	940	4719	437	539	2085	1658	2381	2338	296	1431	1516	1097	379	1112	3607

Źródło: Sprawozdanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach za 2016 rok

Objaśnienia:

01-U upośledzenie umysłowe

02-P choroby psychiczne

03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu

04-O choroby narządu wzroku

05-R upośledzenia narządu ruchu

06-E epilepsja

07-S choroby układów oddechowego i krążenia

08-T choroby układu pokarmowego

09-M choroby układu moczowo-płciowego

10-N choroby neurologiczne

11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, choroby układu krwiotwórczego

12 – C – całościowe zaburzenia rozwojowe

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

Tabela nr 7 Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyny niepełnosprawności, wieku i płci w 2016 roku (osoby przed 16 rokiem życia)

Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba orzeczeń	Wiek			Płeć	
		0 -3 lat	4-7 lat	8-16 lat	K	M
01-U	4	0	1	3	2	2
02-P	39	0	4	35	18	21
03-L	45	4	13	28	19	26
04-O	20	4	4	12	6	14
05-R	51	11	10	30	34	17
06-E	55	6	19	30	25	30
07-S	147	29	57	61	54	93
08-T	11	1	2	8	3	8
09-M	18	6	5	7	10	8
10-N	74	23	21	30	32	42
11-I	73	25	16	32	39	34
12 – C	65	7	23	35	10	55
RAZEM	602	116	175	311	252	350

Źródło: Sprawozdanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach za rok 2016

Objaśnienia:

01-U upośledzenie umysłowe

02-P choroby psychiczne

03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby sluchu

04-O choroby narządu wzroku

05-R upośledzenia narządu ruchu

06-E epilepsja

07-S choroby układów oddechowego i krążenia

08-T choroby układu pokarmowego

09-M choroby układu moczowo-płciowego

10-N choroby neurologiczne

11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, choroby układu krwiotwórczego

12 – C – całościowe zaburzenia rozwojowe

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

W roku 2016 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kielcach zarejestrowano ogółem 481 osób niepełnosprawnych, w tym poszukujące pracy - 85 osób. W 2015 roku zarejestrowane były 569 osób niepełnosprawnych, w tym 95 osób poszukujących pracy. Ogólną liczbę osób niepełnosprawnych wraz z podziałem na upośledzenie umysłowe i choroby psychiczne prezentuje tabela nr 8.

Kategorie osób bezrobotnych	Stan na dzień 31.12.2015	Stan na dzień 31.12.2016
Osoby bezrobotne niepełnosprawne	569	481
Osoby poszukujące pracy niepełnosprawne	95	85
Osoby bezrobotne niepełnosprawne z:		
Upośledzeniem umysłowym	3	2
Chorobami psychicznymi	53	40
Osoby poszukujące pracy niepełnosprawne z:		
Upośledzeniem umysłowym	1	0
Chorobami psychicznymi	8	13

Tabela nr 8 Liczba osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kielcach w latach 2015-2016 (Źródło: opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach za okres 2015-2016)

Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych, które skorzystały z poradnictwa zawodowego:				
Kategorie osób bezrobotnych	Stan na dzień 31.12.2015		Stan na dzień 31.12.2016	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Porada indywidualna	14	10	37	17
Porada grupowa	11	9	13	7
Liczba osób bezrobotnych z chorobami psychicznymi, które skorzystały z poradnictwa zawodowego:				
Kategorie osób bezrobotnych	Stan na dzień 31.12.2015		Stan na dzień 31.12.2016	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Porada indywidualna	1	1	5	1
Porada grupowa	3	2	2	1
Grupowe spotkania informacyjne	0	0	1	1

Tabela nr 9 Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych i niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi korzystających z poradnictwa zawodowego w latach 2015-2016 (Źródło: opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach za okres 2015-2016)

Liczbę osób niepełnosprawnych wraz z podziałem na osoby z zaburzeniami psychicznymi korzystających z poradnictwa zawodowego prezentuje *tabela nr 9*.

Dane statystyczne dotyczące leczonych w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w latach 2015-2016 przedstawiają poniższe tabele.

Z analizy danych statystycznych dotyczących hospitalizacji psychiatrycznej mieszkańców Powiatu Kieleckiego w 2016 roku wynika, iż podstawową przyczynę hospitalizacji pacjentów w szpitalach o profilu psychiatrycznym stanowiły zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane użyciem alkoholu. Drugą przyczyną hospitalizacji była schizofrenia.

Zestawienie przyczyn hospitalizacji psychiatrycznych mieszkańców Powiatu Kieleckiego w latach 2015-2016 przedstawiają *tabele nr 10-17*.

Liczba leczonych na Oddziałach Psychiatrycznych w latach 2015-2016

Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych ICD – 10 (kat. 3 – znakowa)		Liczba leczonych	
		2015	2016
kod	ICD 10 - nazwa		
F10.0	Ostre zatrucie	3	2
F10.2	Zespół uzależnienia	1	0
F10.3	Zespół abstynencyjny bez majaczenia	208	377
F10.4	Zespół abstynencyjny z majaczeniem	41	65
F13.3	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny	0	4
F13.4	Zaburzenia psychotyczne	0	1
F19.3	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny	0	3
RAZEM:		253	452

Tabela nr 10 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (Źródło: dane pozyskane ze *Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy*)

Z danych zawartych w *tabeli nr 10* wynika, że liczba leczonych na Oddziale Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych niepokojąco wzrosła od roku 2015.

Oddział XII Terapii Uzależnienia od Alkoholu ICD – 10 (kat. 3 – znakowa)		Liczba leczonych	
		2015	2016
kod	ICD 10 - nazwa		
F10.2	Zespół uzależnienia	196	172
F10.3	Zespół abstynencyjny bez majaczenia	2	0
F19.2	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny	1	0
RAZEM:		199	172

Tabela nr 11 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale XII Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (Źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy)

Oddział XIII Terapii Uzależnienia od Alkoholu ICD – 10 (kat. 3 – znakowa)		Liczba leczonych	
		2015	2016
kod	ICD 10 - nazwa		
F10.2	Zespół uzależnienia	224	211
F10.3	Zespół abstynencyjny bez majaczenia	0	1
F19.0	Ostre zatrucie i używanie szkodliwe	1	0
F19.2	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny	2	2
RAZEM:		227	214

Tabela nr 12 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale XIII Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (Źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy).

Porównując *tabele nr 10,11 i 12* można zaobserwować, że do ośrodka odwykowego w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy trafia wielu mieszkańców Powiatu Kieleckiego, lecz jednak nie uczestniczą w terapii.

Oddział Psychiatryczny Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy	Liczba leczonych	
	2015	2016
Oddział Psychiatryczny A ICD – 10	248	263
Oddział Psychiatryczny B ICD – 10	400	378
Oddział Psychiatryczny C ICD – 10	286	263
Oddział Psychiatryczny D ICD – 10	265	291
RAZEM	1199	1195

Tabela nr 13 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziałach A,B,C i D w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (Źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy)

Liczba leczonych na Oddziałach Psychiatrycznych Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 pozostaje na porównywalnym poziomie, co przedstawia tabela nr 13.

Oddział Psychiatryczny dla Dzieci ICD – 10 (kat. 3 – znakowa)		Liczba leczonych	
		2015	2016
kod	ICD 10 - nazwa		
F19.2	Zespół uzależnienia (Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem wielu narkotyków i innych substancji psychoaktywnych)	0	2
F20.0	Schizofrenia paranoidalna	2	0
F20.9	Schizofrenia, nieokreślona	1	1
F21	Zaburzenie schizotypowe	1	0

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

F23.0	Ostre wielopostaciowe zaburzenie psychiatryczne bez objawów schizofrenii	0	1
F30.0	Hipomania	0	1
F31.9	Zaburzenia afektywne dwubiegunowe, nieokreślone	0	1
F32.1	Epizod depresji umiarkowany	1	1
F41.1	Zaburzenia lękowe uogólnione	1	0
F41.9	Zaburzenia lękowe	0	1
F43.2	Zaburzenie adaptacyjne	2	1
F44.9	Zaburzenia dysocjacyjne [konwersyjne], nieokreślone	0	1
F50.0	Jadłowstręt psychiczny	1	0
F50.9	Zaburzenia odżywiania, nieokreślone	0	1
F60.1	Osobowość schizoidalna	0	1
F60.8	Inne określone zaburzenia osobowości	1	0
F70	Upośledzenie umysłowe lekkiego stopnia	6	5
F71	Upośledzenie umysłowe umiarkowanego stopnia	1	0
F84.1	Autyzm atypowy	0	1
F84.5	Zespół Aspergera	2	1
F84.9	Głębokie zaburzenia rozwojowe, nieokreślone	1	0
F90.1	Hiperkinetyczne zaburzenia zachowania	3	4
F91.0	Zaburzenia zachowania ograniczone do środowiska rodzinnego	1	0
F91.1	Zaburzenia zachowania z nieprawidłowym procesem socjalizacji	1	0
F91.2	Zaburzenie zachowania z prawidłowym procesem socjalizacji	3	2
F91.3	Zaburzenie opozycyjno-buntownicze	5	2
F91.9	Zaburzenia zachowania, nieokreślone	2	0
F92.0	Depresyjne zaburzenie zachowania	0	2
F92.8	Inne mieszane zaburzenia zachowania i emocji	1	4
F92.9	Mieszane zaburzenia zachowania i emocji, nieokreślone	0	3

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

F94.2	Nadmierna łatwość w nawiązywaniu relacji społecznych w dzieciństwie	0	1
F98.9	Inne określone zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym	1	4
RAZEM:		37	41

Tabela nr 14 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (Źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy)

Tabela nr 14 przedstawia liczbę leczonych dzieci mieszkających w Powiecie Kieleckim na oddziale psychiatrycznym w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii. Wynika z niej, że rośnie liczba zaburzeń psychicznych wśród najmłodszych.

Oddział Dzienny Psychiatryczny Ogólny ICD – 10 (kat. 3 – znakowa)		Liczba leczonych	
kod	ICD 10 - nazwa	2015	2016
F00.0	Otępienie w chorobie Alzheimera o wczesnym początku	1	0
F06.3	Organiczne zaburzenia nastroju [afektywne]	7	7
F06.4	Organiczne zaburzenia lękowe	1	0
F07.0	Zaburzenia osobowości i zachowania spowodowanego chorobą, uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu	0	1
F20.0	Schizofrenia	5	4
F20.5	Schizofrenia rezydualna	3	2
F21	Zaburzenie schizotypowe	0	1
F23.3	Inne ostre zaburzenie psychotyczne z przewagą urojeń	1	0
F32.1	Epizod depresji umiarkowanej	1	3
F33.1	Zaburzenie depresyjne nawracające, obecnie epizod depresyjny umiarkowany	6	13

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

F41.2	Zaburzenia depresyjne i lękowe mieszane	3	1
F60.0	Osobowość paranoidalna	0	1
RAZEM:		28	33

Tabela nr 15 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale Dziennym Psychiatrycznym Ogólnym w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (Źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy)

Depresja to poważna choroba, która wg definicji Światowej Organizacji Zdrowia, objawia się smutkiem, utratą zainteresowań i przyjemności, poczuciem winy, niską samooceną, zaburzeniami snu i apetytu, uczuciem zmęczenia i osłabieniem koncentracji. Depresja znacząco wpływa na jakość życia pacjentów i ich zdolność funkcjonowania w każdym obszarze życia, zarówno społecznym jak i zawodowym. Nieleczona prowadzi do samobójstwa.

Z analizy danych zawartych w tabeli nr 15 wynika, że zaburzenia depresyjne są najczęściej występującym zaburzeniem na Oddziale Dziennym Psychiatrycznym Ogólnym w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy.

Liczba leczonych w 2016 r. mieszkańców Powiatu Kieleckiego na oddziale niepokojąco wzrosła w stosunku do roku 2015.

Oddział Leczenia Zaburzeń Nerwicowych ICD – 10 (kat. 3 – znakowa)		Liczba leczonych	
		2015	2016
kod	ICD 10 - nazwa		
F41.1	Zaburzenia lękowe uogólnione	3	0
F41.2	Zaburzenia depresyjne i lękowe mieszane	4	4
F41.8	Inne określone zaburzenia lękowe	2	0
F43.2	Zaburzenia adaptacyjne	4	5
F44.8	Inne zaburzenia depresyjne [konwersyjne]	0	1
F45.0	Zaburzenie z somatyzacją	0	1
F45.1	Niezmierznicowane zaburzenie psychosomatyczne	0	1

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

F48.0	Neurastenia	0	2
F60.8	Inne określone zaburzenia osobowości	0	4
RAZEM:		13	18

Tabela nr 16 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale Leczenia Zaburzeń Nerwicznych w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (Źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy)

Według słownika medycznego nerwica to zespół różnorodnych zaburzeń o psychicznym charakterze, które mogą mieć rozmaite przyczyny. Nerwice to zarówno dysfunkcje narządów jak i psychogenne zaburzenia emocjonalne. To także nieprawidłowości związane z procesami psychicznymi oraz zachowaniem człowieka.

Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale Leczenia Zaburzeń Nerwicznych wzrosła w roku 2016 w stosunku do roku 2015 co przedstawia *tabela nr 16*.

Oddział Psychiatryczny dla Chorych Somatycznie ICD – 10 (kat. 3 – znakowa)		Liczba leczonych	
kod	ICD 10 - nazwa	2015	2016
F00.0	Otępienie w chorobie Alzheimera o wczesnym początku	0	1
F01.0	Otępienie naczyniowe z ostrym początkiem	0	4
F06.0	Halucynozja ograniczona	0	2
F06.2	Organiczne zaburzenia urojeniowe [podobne do schizofrenii]	2	5
F06.3	Organiczne zaburzenia nastroju [afektywne]	23	31
F06.7	Łagodne zaburzenia procesów poznawczych	2	1
F07.0	Organiczne zaburzenie osobowości	2	5
F07.8	Inne organiczne zaburzenia osobowości i zachowania spowodowane chorobą, uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu	0	1

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

F07.9	Nieokreślone organiczne zaburzenia osobowości i zachowania spowodowane chorobą, uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu	4	0
F20.0	Schizofrenia paranoidalna	2	5
F22.0	Zaburzenia urojeniowe	2	1
F23.9	Ostre i przemijające zaburzenia psychotyczne, nieokreślone	0	1
F31.0	Mania bez objawów psychotycznych	0	1
F32.0	Epizod depresji łagodnej	4	4
F32.1	Epizod depresji umiarkowanej	1	0
F32.3	Epizod depresji ciężkiej, z objawami psychotycznymi	0	1
F33.0	Zaburzenie depresyjne powracające, obecnie epizod depresyjny łagodny	17	8
F33.1	Zaburzenie depresyjne nawracające, obecnie epizod umiarkowany	2	4
F33.8	Inne nawracające zaburzenia depresyjne	0	1
F34.0	Cyklotymia	0	1
F34.1	Dystymia	0	1
F38.0	Inne występujące pojedynczo zaburzenia nastroju [afektywne]	3	5
F41.0	Zaburzenie lękowe z napadami lęku [lęk paniczny]	1	0
F41.2	Zaburzenia depresyjne i lękowe mieszane	1	1
F42.0	Zaburzenie z przewagą myśli czy ruminacji natrętnych	0	1
F60.0	Osobowość paranoidalna	0	1
F60.1	Osobowość schizoidalna	0	1
RAZEM:		66	87

Tabela nr 17 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale Psychiatrycznym dla Chorych Somatycznie w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (Źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy)

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

Choroby psychosomatyczne – określenie na choroby somatyczne (fizyczne), w powstaniu których biorą istotny udział czynniki psychologiczne (głównie emocjonalne).

Emocje przyczyniające się do powstania chorób psychosomatycznych to: sytuacje konfliktowe, frustracje czy gniew, zwłaszcza jeśli są tłumione i przeżywane wielokrotnie.

Z analizy danych zawartych w *tabeli nr 17* wynika, że liczba leczonych mieszkańców leczonych na Oddziale Psychiatrycznym dla Chorych Somatycznie wzrosła w stosunku do roku 2015.

Poradnia	2015 r.		2016 r.	
	liczba porad	liczba pacjentów	liczba porad	liczba pacjentów
Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych	4 725	1 179	4 688	1 120
Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci	1 333	275	1 463	306
Zespół Leczenia Środowiskowego	310	35	363	29
Poradnia Zdrowia Psychicznego	2 743	587	2 605	556
Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	3 010	274	2 960	262

Tabela nr 18 Liczba pacjentów z terenu Powiatu Kieleckiego i udzielonych im porad w Poradniach przy Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (Źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy)

Z danych zawartych w *tabeli nr 18* wynika, że rośnie liczba udzielanych porad oraz liczba pacjentów w Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci.

II. CZĘŚĆ DRUGA

INFRASTRUKTURA OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA TERENIE POWIATU KIELECKIEGO

1. W zakresie służby zdrowia

1.1. Stacjonarna opieka medyczna nad osobami chorymi psychicznie

Na terenie Powiatu Kieleckiego usytuowane jest *Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy*, które jest samodzielnym publicznym specjalistycznym zakładem opieki zdrowotnej realizującym ambulatoryjne i stacjonarne świadczenia medyczne w zakresie psychiatrii, neurologii oraz terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia.

W zakresie świadczeń Centrum dysponuje następującymi oddziałami :

Oddział Psychiatryczny A - 122 łóżek

Zadania oddziału:

- diagnostyka i leczenie farmakologiczne oraz psychoterapeutyczne zaburzeń psychicznych,
- terapia zajęciowa psychicznie chorych,
- edukacja/psychoedukacja pacjentów i/lub ich rodzin,
- promocja zdrowia psychicznego,
- stosowanie zabiegów rehabilitacyjnych,
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w rejonie leczenia,
- konsultowanie chorych z innych oddziałów,
- wykonywanie konsultacji specjalistycznych oraz badań specjalistycznych,
- sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentami,
- szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie specjalności oddziału,
- prowadzenie dokumentacji medycznej,
- prowadzenie obserwacji sadowo-psychiatrycznych i wydawanie opinii sadowo-psychiatrycznych na polecenie sądów, prokuratury,

- leczenie detentów pozostających do dyspozycji sądów.

Oddział udziela świadczeń w systemie całodobowym.

Oddział Psychiatryczny B - 112 łózek

Zadania oddziału:

- diagnostyka i leczenie farmakologiczne oraz psychoterapeutyczne zaburzeń psychicznych,
- terapia zajęciowa psychicznie chorych,
- edukacja/psychoedukacja pacjentów i/lub ich rodzin,
- promocja zdrowia psychicznego,
- stosowanie zabiegów rehabilitacyjnych,
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w rejonie leczenia,
- konsultowanie chorych z innych oddziałów,
- wykonywanie konsultacji specjalistycznych oraz badań specjalistycznych,
- sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentami,
- szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie specjalności oddziału,
- szkolenie podyplomowe lekarzy w zakresie psychiatrii,
- prowadzenie dokumentacji medycznej,
- prowadzenie obserwacji sadowo-psychiatrycznych i wydawanie opinii sadowo-psychiatrycznych na polecenie sądów, prokuratury,
- leczenie detentów pozostających do dyspozycji sądów.

Oddział udziela świadczeń w systemie całodobowym.

Oddział Psychiatryczny C - 112 łózek

Zadania oddziału:

- diagnostyka i leczenie farmakologiczne oraz psychoterapeutyczne zaburzeń psychicznych,

- terapia zajęciowa psychicznie chorych,
- edukacja/psychoedukacja pacjentów i/lub ich rodzin,
- promocja zdrowia psychicznego,
- stosowanie zabiegów rehabilitacyjnych,
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w rejonie leczenia,
- konsultowanie chorych z innych oddziałów,
- wykonywanie konsultacji specjalistycznych oraz badań specjalistycznych,
- sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentami,
- szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie specjalności oddziału,
- prowadzenie dokumentacji medycznej,
- prowadzenie obserwacji sadowo-psychiatrycznych i wydawanie opinii sądowo-psychiatrycznych na polecenie sądów, prokuratury,
- leczenie detentów pozostających do dyspozycji sądów.

Oddział udziela świadczeń w systemie całodobowym.

Oddział Psychiatryczny D - 108 łóżek

z siedzibą w K I E L C A C H ul. Kusocińskiego 59

Zadania oddziału:

- diagnostyka i leczenie farmakologiczne oraz psychoterapeutyczne zaburzeń psychicznych,
- terapia zajęciowa psychicznie chorych,
- edukacja/psychoedukacja pacjentów i/lub ich rodzin,
- promocja zdrowia psychicznego,
- stosowanie zabiegów rehabilitacyjnych,
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w rejonie leczenia,
- konsultowanie chorych z innych oddziałów,
- wykonywanie konsultacji specjalistycznych oraz badań specjalistycznych,

- sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentami,
- szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie specjalności oddziału,
- prowadzenie dokumentacji medycznej,
- prowadzenie obserwacji sadowo-psychiatrycznych i wydawanie opinii sądowo-psychiatrycznych na polecenie sądów, prokuratury,
- leczenie detentów pozostających do dyspozycji sądów.

Oddział udziela świadczeń w systemie całodobowym.

Oddział Psychiatryczny dla Chorych Somatycznie - 36 łóżek

Zadania oddziału:

- diagnostyka i leczenie farmakologiczne oraz psychoterapeutyczne zaburzeń psychicznych,
- terapia zajęciowa psychicznie chorych,
- edukacja/psychoedukacja pacjentów i/lub ich rodzin,
- promocja zdrowia psychicznego,
- stosowanie zabiegów rehabilitacyjnych,
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w rejonie leczenia,
- konsultowanie chorych z innych oddziałów,
- wykonywanie konsultacji specjalistycznych oraz badań specjalistycznych,
- sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentami,
- szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie specjalności oddziału,
- prowadzenie dokumentacji medycznej,
- prowadzenie obserwacji sadowo-psychiatrycznych i wydawanie opinii sądowo-psychiatrycznych na polecenie sądów, prokuratury,
- leczenie detentów pozostających do dyspozycji sądów.

Oddział udziela świadczeń w systemie całodobowym.

Oddział Psychogeriatryczny - 16 łózek

Zadania oddziału:

- diagnostyka i leczenie farmakologiczne oraz psychoterapeutyczne zaburzeń psychicznych,
- terapia zajęciowa psychicznie chorych,
- edukacja/psychoedukacja pacjentów i/lub ich rodzin,
- promocja zdrowia psychicznego,
- stosowanie zabiegów rehabilitacyjnych,
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w rejonie leczenia,
- konsultowanie chorych z innych oddziałów,
- wykonywanie konsultacji specjalistycznych oraz badań specjalistycznych,
- sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentami,
- szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie specjalności oddziału,
- prowadzenie dokumentacji medycznej,
- prowadzenie obserwacji sadowo-psychiatrycznych i wydawanie opinii sądowo-psychiatrycznych na polecenie sądów, prokuratury,
- leczenie detentów pozostających do dyspozycji sądów.

Oddział udziela świadczeń w systemie całodobowym.

Oddział Psychiatryczny dla Dzieci - 18 łózek

z siedzibą w K I E L C A C H ul. Kusocińskiego 59

Zadania oddziału:

- - prowadzenie obserwacji i postępowania diagnostycznego,
- leczenie farmakologiczne oraz psychoterapeutyczne zaburzeń psychicznych,
- terapia zajęciowa psychicznie chorych i zaburzonych dzieci i młodzieży,
- przeprowadzanie badań psychologicznych, terapii indywidualnych z psychologiem,
- terapii rodzinnej oraz terapii grupowej w formie społeczności terapeutycznej,

- edukacja /psychoedukacja pacjentów i/ich rodzin,
- nauka pacjentów w filii szkoły przyszpitalnej na etapie szkoły podstawowej i gimnazjum,
- współpraca z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, Placówkami Opiekuńczo-Wychowawczymi, Młodzieżowymi Ośrodkami Wychowawczymi Socjoterapeutycznymi i innymi placówkami resocjalizacyjno- edukacyjno-wychowawczymi,
- wykonywanie konsultacji specjalistycznych i badań specjalistycznych,
- sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentami,
- szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie specjalności oddziału,
- prowadzenie dokumentacji medycznej,
- prowadzenie obserwacji sądowo-psychiatrycznych i wydawanie opinii sądowo-psychiatrycznych na polecenie sądów i prokuratury.

Oddział udziela świadczeń w systemie całodobowym.

Oddział Dzienny Psychiatryczny Ogólny – 30 miejsc

z siedzibą w K I E L C A C H ul. Kusocińskiego 59

Zadania oddziału:

- diagnostyka i leczenie farmakologiczne oraz psychoterapeutyczne zaburzeń psychicznych,
- terapia zajęciowa psychicznie chorych,
- edukacja/psychoedukacja pacjentów i/lub ich rodzin,
- promocja zdrowia psychicznego,
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w rejonie leczenia,
- kontynuowanie leczenia poszpitalnego i readaptacja osób z zaburzeniami psychicznymi wypisanych z oddziału całodobowego,
- sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentami,
- szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie specjalności oddziału,

- prowadzenie dokumentacji medycznej,
- prowadzenie obserwacji sądowo-psychiatrycznych i wydawanie opinii sądowo-psychiatrycznych na polecenie sądów, prokuratury,
- pomoc w przygotowaniu do podjęcia pracy w normalnych lub chronionych warunkach.

Oddział udziela świadczeń w systemie dziennym.

Oddział Leczenia Zaburzeń Nerwicowych

Liczba łóżek - 15

Oddział Leczenia Zaburzeń Nerwicowych jest 15 łóżkowym oddziałem szpitalnym całodobowym, na którym prowadzona jest psychoterapia w postaci terapii indywidualnej, grupowej, psychorysunku, muzykoterapii, psychodramy, zajęć ruchowych i terapii zajęciowej.

Leczenie w oddziale trwa minimum 6 tygodni, maksimum 12 tygodni.

Oddział posiada akredytację do odbywania staży w ramach specjalizacji z psychiatrii.

Zadania oddziału:

- diagnostyka i leczenie farmakologiczne oraz psychoterapeutyczne zaburzeń psychicznych,
- terapia zajęciowa psychicznie chorych,
- edukacja/psychoedukacja pacjentów i/lub ich rodzin,
- promocja zdrowia psychicznego,
- stosowanie zabiegów rehabilitacyjnych,
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w rejonie leczenia,
- konsultowanie chorych z innych oddziałów,
- wykonywanie konsultacji specjalistycznych oraz badań specjalistycznych,
- sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentami,
- szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie specjalności oddziału,
- prowadzenie dokumentacji medycznej,

- prowadzenie obserwacji sądowo-psychiatrycznych i wydawanie opinii sądowo-psychiatrycznych na polecenie sądów, prokuratury,
- leczenie detentów pozostających do dyspozycji sądów.

Oddział udziela świadczeń w systemie całodobowym.

W Centrum funkcjonują także Dział Fizjoterapii oraz Dział Terapii Zajęciowej. Zadaniem Działów jest usprawnianie fizyczne poprzez prowadzenie gimnastyki leczniczej, wykonywanie zabiegów fizykalnych, masaży, prowadzenie terapii zajęciowej.

W skład Działu Terapii Zajęciowej wchodzi:

- pracownie terapii zajęciowej w oddziałach (których zadaniem jest prowadzenie terapii pracą, rozrywką, hortiterapii, umiejętności samoobsługi),
- pracownie terapeutyczne – międzyoddziałowe:
 - ✓ pracownia plastyczna,
 - ✓ pracownia muzykoterapii,
 - ✓ pracownie rzemieślnicze,
 - ✓ klub pacjenta.

Ich zadaniem jest rozwijanie ekspresyjnej działalności twórczej chorych poprzez doskonalenie umiejętności twórczych, prowadzenie terapii ruchowej, choreoterapii, muzykoterapii, zajęć teatralnych oraz muzyczno – ruchowych, biblioterapii, klubu filmowego, treningów umiejętności, zajęć terapeutyczno – rzemieślniczych.

Na terenie Powiatu Kieleckiego funkcjonuje również Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, który jest jednostką Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy. Ośrodek oferuje profesjonalną terapię uzależnienia i współuzależnienia.

W skład Ośrodka wchodzi:

- Dwa całodobowe Oddziały Terapii Uzależnienia od Alkoholu, na których prowadzony jest intensywny program terapii dla osób uzależnionych od alkoholu – łącznie 176 łóżek,
- Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych – Detoksykacyjny – liczba łóżek 60,
- Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia prowadząca terapię ambulatoryjną dla pacjentów, którzy nie wymagają hospitalizacji.

Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia prowadzi kompleksowe leczenie zespołu zależności alkoholowej w tym detoksykacji, leczenie farmakologiczne, psychoterapeutyczne, interwencyjne dla pacjentów uzależnionych i członków ich rodzin.

Ośrodek współpracuje ponadto z Sądami, Zarządem Województwa Świętokrzyskiego, Instytutem Psychiatrii i Neurologii, Instytutem Psychologii Zdrowia, Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz ze stowarzyszeniami, fundacjami i organizacjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

1.2. Ambulatoryjna opieka medyczna nad osobami chorymi psychicznie

Ambulatoryjna opieka zdrowotna polega na udzielaniu przez świadczeniodawców świadczeń opieki zdrowotnej osobom niewymagającym leczenia w warunkach całodobowych lub całodziennych. By skorzystać z pomocy specjalisty – psychiatry nie jest konieczne skierowanie. Skierowanie nie jest wymagane również w przypadku osób uzależnionych od alkoholu, środków odurzających i substancji psychotropowych - w zakresie leczenia odwykowego, a także dla osób zakażonych wirusem HIV.

Na terenie Powiatu Kieleckiego i w Kielcach w ramach umów z Narodowym Funduszem Zdrowia działają 22 poradnie zdrowia psychicznego co przedstawia *tabela nr 19*.

Są to między innymi:

- ***Poradnia Zdrowia Psychicznego w Szpitalu Powiatowym w Chmielniku*** w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia w zakresie świadczeń psychiatrycznych ambulatoryjnych dla dorosłych:
 - udziela porad lekarskich diagnostycznych i terapeutycznych,
 - udziela porad psychologicznych,
 - prowadzi sesje psychoterapii indywidualnej, rodzinnej i grupowej.

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

Nazwa świadczeniodawcy	Adres siedziby			Liczba umów		Liczba miejsc udzielania świadczeń	
	Ulica, nr lokalu	Kod pocztowy	Miejscowość	2015 r.	2016 r.	KIELCE	KIELECKI
„ARTIMED” NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNO- ŚCIĄ	PADEREWSKIEGO 4B	25-017	KIELCE	1	1	1	
„CENTRUM MEDYCZNE CORSSMED PROFILAKTYKA DIAGNOSTYKA TERAPIA” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNO- ŚCIĄ	JAGIELLOŃSKA 92	25-001	KIELCE	1	1	1	
„LEKARZE – MAŁGORZATA KRAWCZYK, ANNA TRZEBIŃSKA SPÓŁKA PARTNERSKA METABOLIK”	OS. NA STOKU 63A	25-437	KIELCE	1	1	1	
CARITAS DIECEZJI KIELECKIEJ	PLAC PANNY MARI 1	25-010	KIELCE	1	1		
CARITAS DIECEZJI KIELECKIEJ	WESOŁA 58	25-001	KIELCE	1	1	1	
CENTRUM ZDROWIA PSYCHICZNEGO BIOMED W KIELCACH	SZYDŁÓWEK GÓRNY 1C/3	25-411	KIELCE	1	1	2	
KLASZTOR PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIĘTEGO ZAKONU BRACI MNIJSZYCH KONWENTUALNYCH (FRANCISZKANÓW)	FRANCISZKAŃSKA 7	26-060	CHĘCINY	1	1		1
KRAJOWE TOWARZYSTWO AUTYZMU – ODDZIAŁ W KIELCACH	MIESZKA I 79	25-624	KIELCE	1	1	1	
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ –	KRYSZTAŁOWA 2	25-751	KIELCE	1	1	1	

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

„PROMED” W KIELCACH							
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ „NADZIEJA RODZINIE” W KIELCACH	KARCZÓWKOWSKA 36	25-711	KIELCE	2	2	2	1
NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ „PATRON” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚC IĄ	KOPERNIKA 3	25-366	KIELCE	1	1	1	
OSRODEK TERAPII UZALEŻNIENIA I WSPÓLUZALEŻNIENI A W KIELCACH	JANA NOWAKA JEZIORAŃSKIEGO 65	25-433	KIELCE	1	1	1	
PRZYCHODNIA „SYNAPS” PAWEŁ PÓLROLA	PODGÓRSKA 20	25-103	KIELCE	1	1	1	
PRZYCHODNIA „SYNTONIA” IZABELA CHOJNOWSKA- ĆWIAKAŁA	PODGÓRSKA 20	25-103	KIELCE	1	1	1	
SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI W KIELCACH	WOJSKA POLSKIEGO 51	25-375	KIELCE	1	1	1	
STOWARZYSZENIE MONAR HOSTEL DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH W KIELCACH	MALIKÓW 150B	25639	KIELCE	1	1	1	
STOWARZYSZENIE MONAR PORADNIA PROFILAKTYKI, LICZENIA I TERAPII UZALEŻNIEŃ W KIELCACH	MALIKÓW 150B	25639	KIELCE	1	1	1	
SZPITAL POWIATOWY W CHMIELNIKU	KIELECKA 1-3	26020	CHMIELNIK	1	1		1

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM ONKOLOGII SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W KIELCACH	ARTWIŃSKIEGO 3	25734	KIELCE	2	2	1	
ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM PSYCHIATRII W MORAWICY	SPACEROWA 5	26026	MORAWICA	2	2	2	1
WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOŁONY W KIELCACH	GRUNWALDZKA 45	25736	KIELCE	1	1	1	
WOJSKOWA SPECJALISTYCZNA PRZYCHODNIA LEKARSKA SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W KIELCACH	W.SZCZEPANIAKA 23	25118	KIELCE	1	1	1	
SUMA KOŃCOWA				25	25	22	4

Tabela nr 19 Liczba zawartych umów na lata 2015-2016 wg świadczeniodawców w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień (Źródło: opracowanie Narodowego Funduszu Zdrowia Świątokrzyski Oddział Wojewódzki w Kielcach)

- **Poradnia Leczenia Uzależnień**, z siedzibą w Kielcach ul. Jagiellońska 72 wchodząca w skład Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, która oferuje następujące usługi:
 - konsultacje lekarskie i psychologiczne,
 - telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym,
 - intensywny Program Terapii Uzależnień,
 - pogłębiony Program Terapii Uzależnień,
 - program edukacyjno – terapeutyczny dla członków rodzin (współuzależnionych),
 - program pomocy psychologicznej dla Ofiar Przemocy Domowej,
 - program terapeutyczny dla Dorosłych Dzieci Alkoholików,
 - doradztwo i szkolenia w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadania Poradni:

- diagnozowanie pacjentów uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych przyjętych do poradni na terapię,
 - prowadzenie terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia,
 - wykonywanie konsultacji specjalistycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych,
 - prowadzenie historii choroby i innej obowiązującej dokumentacji,
 - szkolenie personelu w zakresie specjalności przychodni,
 - realizacja staży i praktyk dla pracowników lecznictwa odwykowego i studentów wyższych uczelni,
 - współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- ***Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych*** z siedzibą w Kielcach ul. Kusocińskiego 59

Zadania Poradni:

- kompleksowe organizowanie i udzielanie świadczeń zdrowotnych psychiatrycznych i psychologicznych świadczeniobiorcom,
- kierowanie pacjentów na wysoko specjalistyczne procedury medyczne,
- konsultowanie pacjentów,
- terapia psychologiczna indywidualna i grupowa.

W strukturze PZPD znajduje się ***Zespół Leczenia Środowiskowego***

Zadania Zespołu Leczenia Środowiskowego:

- kontynuacja leczenia szpitalnego
- diagnostyka zaburzeń psychicznych,
- diagnostyka psychologiczna,

- farmakoterapia,
- psychoterapia indywidualna,
- oddziaływanie psychoterapeutyczne: grupowe, psychoedukacja,
- interwencje socjalne (pomoc w różnych sprawach socjalnych),
- poradnictwo i terapia rodzin pacjentów (edukacja, wsparcie),
- prowadzenie dokumentacji medycznej.

Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci z siedzibą w Kielcach ul. Kusocińskiego 59

Zadania Poradni:

- kompleksowe diagnozowanie i leczenie zaburzeń psychicznych wieku dziecięcego i okresu adolescencji (0 – 18 r.ż.),
- kierowanie pacjentów do innych poradni specjalistycznych lub pracowni, szpitali,
- konsultowanie Szpitala Dziecięcego w Kielcach,
- wnioskowanie w sprawach orzecznich, socjalnych, rentowych, edukacyjnych,
- wizyty / porady domowe.

Przychodnia Specjalistyczna Neurologiczna i Zdrowia Psychicznego

W skład Przychodni Specjalistycznej wchodzi:

- a. Poradnia Neurologiczna
- b. Poradnia Zdrowia Psychicznego
- c. Pracownia Elektrokaradiografii (EKG)
- d. Pracownia Elektroencefalografii (EEG)
- e. Pracownicy Socjalni
- f. Gabinet Konsultantów
- g. Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy

Zadania Przychodni Specjalistycznej:

- kompleksowe organizowanie i udzielanie świadczeń zdrowotnych ubezpieczonym z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (porady, konsultacje, wykonywanie świadczeń zabiegowych i diagnostycznych),
- kierowanie pacjentów na wysoko specjalistyczne procedury medyczne,
- konsultowanie pacjentów szpitalnych,
- wnioskowanie w sprawach zaopatrzenia w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne,
- wnioskowanie w sprawach leczenia uzdrowiskowego.

2. W zakresie pomocy społecznej

Na terenie Powiatu Kieleckiego zadania z zakresu pomocy społecznej realizują ośrodki i jednostki pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe.

Ośrodki pomocy społecznej realizują wiele form wsparcia na rzecz rodzin znajdujących się w kryzysie. Jednym z trudniejszych zadań, jakie mają przed sobą ośrodki pomocy społecznej jest zabezpieczenie potrzeb osób chorych, niepełnosprawnych lub starszych, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu. W takiej sytuacji możliwe jest zapewnienie pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych, przyznania świadczenia pielęgnacyjnego lub skierowanie do domu pomocy społecznej.

Zadania w zakresie pomocy społecznej zostały określone w ustawie o pomocy społecznej.

Na terenie Powiatu Kieleckiego funkcjonuje 19 ośrodków pomocy społecznej (OPS), w tym 5 ośrodków miejsko – gminnych (w Bodzentynie, Chęcinach, Chmielniku, Daleszycach, Morawicy) i 14 gminnych ośrodków pomocy społecznej (w Bielinach, Górnio, Łagowie, Łopusznie, Masłowie, Miedzianej Górze, Mniowie, Nowej Słupi, Piekoszowie, Pierzchnicy, Rakowie, Sitkówce – Nowinach, Strawczynio i Zagnańsku).

W ramach udzielanej pomocy w gminach funkcjonują również prowadzone i finansowane z budżetu gminy inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, tj. ośrodki wsparcia, świetlice środowiskowe, w tym środowiskowe domy samopomocy (ŚDS). Na terenie Powiatu działa 6 ŚDS dla niepełnosprawnych intelektualnie i chorych psychicznie w Gminach: Chmielnik, Górnio, Mniów, Morawica, Łopuszno i Piekoszów. W środowiskowych domach samopomocy uczestnicy korzystają z zajęć terapeutyczno – rehabilitacyjnych mają

możliwość rozwijać sprawność ruchowo – manipulacyjną, w zajęciach o charakterze psychoterapeutycznym, dzięki którym nabywają umiejętności współpracy w grupie. Odbywają się również treningi umiejętności społecznych ze wszystkich sfer życia potrzebnych do samodzielnego funkcjonowania.

Ponadto na terenie Powiatu Kieleckiego funkcjonują świetlice środowiskowe prowadzone przez Kościół i organizacje kościelne.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej zadania pomocy społecznej w Powiecie Kieleckim wykonuje jednostka organizacyjna – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, które zostało powołane Uchwałą Nr VII/8/99 Rady Powiatu w Kielcach z dnia 24 marca 1999 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji społecznej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do zadań Centrum w zakresie ochrony zdrowia psychicznego należy m.in.: prowadzenie specjalistycznego poradnictwa (prawnego, psychologicznego), prowadzenie domów pomocy społecznej, prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej, podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach funkcjonuje Powiatowy Zespół Interdyscyplinarny, w skład, którego wchodzi przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji, Sądu Rejonowego w Kielcach, Kuratorium Oświaty, Izby Lekarskiej, Kurii Kieleckiej oraz przedstawiciele PCPR w Kielcach. Zadaniem Zespołu jest stworzenie wspólnej koalicji w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a przede wszystkim rozwiązywanie, diagnozowanie, opiniowanie i monitorowanie trudnych problemów społecznych o charakterze ponad lokalnym.

Porad psychologicznych udzielają zatrudnieni w Powiatowym Centrum Pomocy w Kielcach psychologowie w warunkach gwarantujących anonimowość. W przypadku rodzin zastępczych udzielają wsparcia między innymi w miejscu zamieszkania rodziny.

W latach **2015 - 2016** mieszkańcom Powiatu Kieleckiego udzielono 282 porady psychologiczne, w tym indywidualne i telefoniczne.

2015 r. - 190 porad psychologicznych,

2016 r. - 92 porady psychologiczne.

Najczęściej sygnalizowanym problemem były sytuacje kryzysowe wynikające z bezradności wobec problemów wychowawczych, trudności z dorastającymi dziećmi, trudności dziecka w nauce, agresja, nadpobudliwość, kłopoty z koncentracją, zaburzenia obrazu własnego „ja”, zwłaszcza poczucia tożsamości, poczucie małej wartości i niski poziom samoakceptacji. Kolejną grupą pacjentów to osoby z cechami zaburzeń depresyjnych, ze skłonnościami do działań gwałtownych prowadzących zwykle do konfliktów z otoczeniem, z długotrwałymi trudnościami i problemami w prawidłowym funkcjonowaniu społecznym i zawodowym. Częstość problemów zgłaszanych do psychologa są również trudności w życiu codziennym wynikające z zaburzeń emocjonalnych, zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i pojawiające się pod postacią somatyczną. Po pomoc zgłaszają się osoby, których członkowie rodzin wykazują zaburzenia zachowania, lęk i niepokój wynikający z reakcji na stres i trudności adaptacyjnych, osoby te prezentują impulsywne zachowania często autodestrukcyjne z tendencjami do samouszkodzeń w szczególności dotyczy to młodzieży w wieku dojrzewania, zdarzają się również osoby dorosłe, które w wyniku wielokrotnych sytuacji traumatycznych przejawiają tego typu zachowania.

Duża część porad dotyczy radzenia sobie w sytuacjach, gdy rodzina jest w stanie rozpadu, w trakcie rozwodu, po przeżyciu rozstania. Osoby te zgłaszają potrzebę udzielenia wsparcia dzieciom, same też korzystają z poradnictwa w celu zredukowania stresu i zminimalizowania kosztów psychologicznych przeżywanych w rodzinie kryzysów.

W przypadku młodych osób często z porad psychologicznych korzystają osoby usamodzielniające przebywające wcześniej w rodzinach zastępczych. Spotkania te mają na celu wzmocnienie poczucia samostanowienia, wypracowania zdrowego poczucia własnej wartości, umiejętności podejmowania decyzji oraz kształtowania właściwych relacji interpersonalnych. Rozmowy te mają często charakter treningu pożądanych postaw i zachowań, weryfikują dotychczasowe nawyki, pozwalają wypracować pozytywne strategie myślenia i działania w dorosłym życiu.

W związku z różnym stopniem nasilenia problemów osób zgłaszających się po poradę do psychologa w PCPR często osoby kierowane są na konsultacje do innych specjalistów np. w celu podjęcia terapii lub specjalistycznego leczenia.

Ponadto do zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach należy umieszczanie osób w Domach Pomocy Społecznej. Na terenie Powiatu Kieleckiego znajdują się dwa domy pomocy społecznej, prowadzone przez samorząd powiatowy, w Zgórsku oraz Łagiewnikach, natomiast trzeci dom pomocy społecznej w Piekoszowie jest domem niepublicznym prowadzonym przez Caritas Diecezji Kieleckiej.

Dom Pomocy Społecznej w Zgórsku gm. Sitkówka – Nowiny

Dom Pomocy Społecznej w Zgórsku jest domem pomocy stałego pobytu przeznaczonym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. DPS posiada 130 miejsc. W tym: DPS w Zgórsku – 96 miejsc. DPS po kompleksowym remoncie spełnia warunki bytowe określone Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w dnia 23.08.2012 r. Usługi opiekuńcze i wspomagające świadczone są w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Prowadzona jest terapia zajęciowa przez wykwalifikowane w tym zakresie osoby. Organizowane są liczne imprezy kulturalno – oświatowe i sportowe, mieszkańcy biorą również udział w imprezach poza placówką. Mają możliwość uczestnictwa w praktykach religijnych. Duży nacisk jest kładziony na kontakty z rodzinami mieszkańców. Prowadzone są zajęcia, które mają na celu usamodzielnienie mieszkańców, nabywania przez nich umiejętności społecznych.

W 2015 r. wdrażano standardy obowiązujących usług w domach pomocy społecznej, mające na celu poprawę instytucjonalnej opieki nad osobami niepełnosprawnymi.

DPS w okresie od 01.10.2013 r. do 30.06.2015 r. realizował projekt nr PL 33/SPPW/I i II/Nr4/2012 pn. „Boisko wielofunkcyjne o sztucznej nawierzchni wraz ze ścieżką zdrowia i terenowymi urządzeniami do kinezyterapii z dostosowaniem ciągów komunikacyjnych na terenie Domu Pomocy Społecznej w Zgórsku, podnoszące, jakość świadczonych usług oraz poziom życia i funkcjonowania w DPS” w ramach projektu Nr KIK/57/pn. „Podniesienie jakości usług świadczonych w Jednostkach Organizacyjnych Pomocy Społecznej w celu wzmocnienia podmiotowości i aktywności życiowej podopiecznych” ze środków Szwajcarsko - Polskiego Programu Współpracy Priorytet 4. „Rozwój społeczny i zasobów ludzkich”, Obszar tematyczny: „Ochrona zdrowia”.

Dom Pomocy Społecznej w Łagiewnikach gm. Chmielnik

Dom Pomocy Społecznej w Łagiewnikach przeznaczony jest dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz przewlekłe psychicznie chorych. Placówka posiada 185 miejsc dla mężczyzn, w tym:

- dla osób niepełnosprawnych intelektualnie - 103 miejsca,
- dla osób przewlekłe psychicznie chorych - 82 miejsca.

Dom spełnia wszystkie standardy określone Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012r., a oferta usług dostosowana jest do potrzeb, możliwości i oczekiwań podopiecznych.

Placówka zapewnia mieszkańcom usługi opiekuńcze, pielęgniarские, medyczne i rehabilitacyjne. Sale rehabilitacji wyposażone są w nowoczesny sprzęt do fizykoterapii i kinezyterapii. W ramach terapii zajęciowej prowadzone są zajęcia plastyczno–manualne, teatralno–muzyczne, kulturalno–rekreacyjne i sportowe. Ponadto prowadzona jest działalność Klubu Olimpiad Specjalnych (tenis stołowy, piłka nożna, koszykówka, dwubój siłowy, pływanie, lekkoatletyka). Podejmowane działania mają na celu uzyskanie jak najlepszego stanu fizycznego i psychicznego podopiecznych oraz ich integrację ze środowiskiem. Dom organizuje dla mieszkańców liczne imprezy kulturalne i sportowe oraz wycieczki. Raz w roku organizowany jest festyn rodzinny p.n. "Bądźmy Razem", w którym z roku na rok uczestniczy coraz więcej rodzin.

Personel Domu to wykwalifikowana kadra nastawiona na budowanie dobrego i życzliwego klimatu w placówce oraz świadczenie podopiecznym wszechstronnej pomocy i wsparcia w zaspakajaniu ich potrzeb.

Mieszkańcy zakwaterowani są w czterech budynkach. W każdym z nich znajdują się jedno-, dwu- i trzyosobowe pokoje mieszkalne z łazienkami, pokoje dziennego pobytu, gabinety zabiegowe, stołówki i kuchenki.

Dom posiada nowoczesny kompleks sportowy składający się z boiska wielofunkcyjnego i innych urządzeń sportowych,

W 2015 r. w DPS nadal wdrażano standardy obowiązujących usług w domach pomocy społecznej, mające na celu poprawę instytucjonalnej opieki nad osobami niepełnosprawnymi. W zakresie podnoszenia jakości usług świadczonych przez placówkę, DPS w Łagiewnikach przystąpił do projektu: „Wykonanie boiska wielofunkcyjnego i innych urządzeń sportowych wraz z ogrodzeniem i oświetleniem terenu, poszerzenie oferty usług rehabilitacyjnych oraz wprowadzanie nowych form terapii zajęciowej dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach”. W/w inwestycje powstały dzięki Szwajcarsko – Polskiemu Programowi Współpracy.

Dom Pomocy Społecznej w Piekoszowie

Dom Pomocy Społecznej w Piekoszowie dla osób przewlekle somatycznie chorych przeznaczony dla 26 osób. Podmiotem prowadzącym DPS w Piekoszowie jest Caritas Diecezji Kieleckiej.

Dom świadczy usługi w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających, zapewnia opiekę lekarską, pielęgniarскую, rehabilitacyjną na poziomie obowiązujących świadczeń zdrowotnych.

Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej mogą korzystać z szerokiego zakresu usług rehabilitacyjnych, świadczonych przez wykwalifikowaną kadrę specjalistów. Według opracowanego zgodnie ze wskazaniem lekarza, indywidualnego planu rehabilitacji. Mieszkańcy poddawani są zabiegom fizjoterapii, kinezyterapii, hydroterapii, masażu klasycznego w gabinetach wyposażonych w profesjonalny sprzęt wysokiej jakości. W placówce prowadzone są różne formy terapii zajęciowej. Terapia pomaga w osiągnięciu samodzielności i aktywności, wzmacnia poczucie własnej wartości, umożliwia wyrażanie emocji i przeżyć, jest źródłem radości, pozwala oderwać się od życia codziennego, aktywizuje i pobudza wyobraźnię, pozwala na samorealizację.

Dom spełnia warunki mieszkaniowe według obowiązującego standardu. Budynek dostosowany jest do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, wyposażony w windę i pozbawiony barier architektonicznych. Posiada trzyosobowe pokoje z łazienkami. Pokoje wyposażone są w podstawowy sprzęt, tj. łóżko, szafki, szafy ubraniowe.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztaty terapii zajęciowej działają na podstawie: ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (**Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.**) i Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (**Dz. U. z 2004 r. Nr 63, poz. 587**).

Warsztat jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką, która stwarza osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej. Warsztaty mogą być organizowane przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty. Warsztat jest placówką pobytu dziennego, w której czas trwania zajęć wynosi do 7 godzin dziennie, łącznie 35 godzin tygodniowo. Działalność warsztatu jest działalnością o charakterze niezarobkowym. Celem działania warsztatu jest rehabilitacja prowadząca do włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy oraz przygotowująca uczestników do życia w środowisku społecznym. Terapia przebiega zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji, opracowanym dla każdego uczestnika przez radę programową warsztatu. Na terenie powiatu kieleckiego działa pięć warsztatów terapii zajęciowej.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Zgórsku

Warsztat Terapii Zajęciowej w Zgórsku funkcjonuje od dnia 19 lipca 1994 roku przy Domu Pomocy Społecznej w Zgórsku. Prowadzi zajęcia dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej oraz mieszkańców Powiatu Kieleckiego.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Zgórsku prowadzi zajęcia zarówno dla mieszkańców DPS – u, mieszkańców Powiatu Kieleckiego jak również osób pochodzących z terenu miasta Kielce. Wszyscy uczestnicy posiadają orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Każdy uczestnik posiada wskazanie do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej.

Każdy uczestnik warsztatu posiadał opracowany indywidualny program rehabilitacji realizowany w zakresie:

- pogłębienia wiadomości z zakresu szkoły życia i szkoły podstawowej,
- nauki obsługi urządzeń technicznych z uwzględnieniem przepisów BHP i p.poż,
- kształtowania umiejętności obserwacji,
- trening ekonomiczny,
- wykonywania prac z wykorzystaniem materiałów naturalnych,
- nauki gry na instrumentach,
- poszerzania wiedzy ogólnomuzycznej,
- nauki posługiwania się urządzeniami będącymi na wyposażeniu pracowni,
- prowadzenia zajęć usprawniających poprzez kinezyterapię, hipoterapię, hydroterapię,
- prowadzenia zajęć logopedycznych połączonych z różnego rodzaju terapią korygującą wady rozwojowe.

Dzięki uczestnictwu w zajęciach uczestnicy zdobywają umiejętności z zakresu:

- podniesieniu poczucia własnej wartości,
- usprawnienie komunikacji z otoczeniem,
- zwiększeniu sprawności i ogólnej wydolności organizmu,
- tempa pracy,
- wykonywaniu konkretnych zajęć,
- czynności życia codziennego i ogólna zaradność są trwałe.

Uczestnicy warsztatów są dowożeni na zajęcia i odwożeni po ich zakończeniu samochodem przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych w tym na wózkach inwalidzkich, który znajduje się w dyspozycji Warsztatu.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Osinach

Warsztat Terapii Zajęciowej w Osinach funkcjonuje od dnia 01 stycznia 2002 roku, działa przy Stowarzyszeniu Pomoc Niepełnosprawnym w Osinach. Uczestnicy posiadają aktualne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w Warsztacie.

Realizacja działalności rehabilitacyjnej Warsztatu prowadzona jest w 8 pracowniach terapeutycznych poprzez m.in. następujące formy zajęć:

- w zakresie czynności życia codziennego, samoobsługi i higieny osobistej,
- zajęcia z gospodarstwa domowego: higieniczne i estetyczne przyrządzanie posiłków,
- prace porządkowe w domu, obsługa urządzeń technicznych i audio-wizualnych,
- trening ekonomiczny,
- trening przygotowania do podjęcia pracy,
- podnoszenie sprawności ruchowej i manualnej,
- ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonywania powierzonego zadania,
- stosowanie technik komputerowych i multimedialnych, w tym stosowanie specjalistycznych programów użytkowych i Internetu,
- zajęcia techniczno - stolarskie.

Każdy z uczestników warsztatu posiadał, opracowany przez Radę Programową, indywidualny program rehabilitacji i terapii, tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, obserwacji, działań i zachowań.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Fanisławicach

Warsztat Terapii Zajęciowej w Fanisławicach rozpoczął działalność od dnia 28.12.2009 roku na podstawie Umowy Nr 1/200 z dnia 3 grudnia 2009 r. zawartej pomiędzy Powiatem Kieleckim a Wiejskim Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie i Ruchowo w Rudzie Zajązkowskiej. Prowadzi zajęcia dla mieszkańców DPS-u, a także mieszkańców Powiatu Kieleckiego i Włoszczowskiego. Warsztat działa na podstawie regulaminu organizacyjnego zatwierdzonego przez jednostkę prowadzącą Warsztat oraz

regulaminu pracy i wynagradzania.

Wszyscy uczestnicy posiadają orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w Warsztatach. Warsztat Terapii Zajęciowej w Fanisławicach prowadził zajęcia w następujących pracowniach:

- stolarsko-meblarskiej,
- rękodzielniczo-krawieckiej,
- gospodarstwa domowego,
- muzycznej,
- plastyczno-techniczna,
- oraz sali rehabilitacyjnej.

Uczestnicy realizują indywidualny program rehabilitacji opracowany i zatwierdzony przez Radę Programową Warsztatu uwzględniający metody rehabilitacji społecznej i zawodowej, ruchowej, funkcji poznawczych i fizjoterapii. Rada Programowa Warsztatu, co pół roku ocenia indywidualne postępy rehabilitacji każdego uczestnika.

Uczestnicy WTZ biorą udział w różnych formach działalności kulturalno-sportowej rekreacyjnej i kiermaszach. Ze sprzedaży swoich prac uzyskują dochód, który jest wydatkowany na turnusy rehabilitacyjne, wyjazdy do kina, teatru, na basen, zakup odzieży sportowej, upominków rzeczowych.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Belnie gm. Zagnańsk

Warsztat Terapii Zajęciowej rozpoczął działalność od dnia 27.12.2013 roku na podstawie Umowy Nr 3/2013 z dnia 4 grudnia 2013 r. o dofinansowanie kosztów utworzenia i działalności warsztatu terapii zajęciowej działającego przy Stowarzyszeniu „Braterskie Serca” w Belnie gm. Zagnańsk zawartej pomiędzy Powiatem Kieleckim a Stowarzyszeniem. Warsztat prowadzony jest na podstawie regulaminu warsztatu terapii zajęciowej, planu działalności organizacyjnego zatwierzonego przez jednostkę prowadzącą warsztat oraz regulaminu pracy i wynagradzania.

W zajęciach terapii zajęciowej w Belnie uczestniczą mieszkańcy Gmin Powiatu Kieleckiego: Zagnańsk, Miedziana Góra i Gminy Łączna Powiat Skarżyski.

Wszyscy uczestnicy posiadają aktualne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w warsztacie.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Belnie prowadzi zajęcia w 6 pracowniach i sali rehabilitacyjnej w zakresie m.in.:

- podniesienia stopnia zdolności do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego,
- podniesienia umiejętności interpersonalnych w tym w komunikowaniu się oraz współpracy w grupie,
- opanowania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia z uwzględnieniem sprawności psychotechnicznych, stopnia dojrzałości społecznej i zawodowej oraz sfery emocjonalno-motywacyjnej,
- treningu ekonomicznego.

W 2016 roku odbyło się 13 posiedzeń Rady Programowej warsztatu. Do zadań Rady należy kwalifikowanie nowych uczestników, przygotowywanie rocznych indywidualnych programów rehabilitacji i terapii, dokonywanie półrocznej oceny efektów realizacji indywidualnego programu każdego uczestnika warsztatu.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Ośrodku Twórczości Ludowej w Sędku gm. Łagów

Warsztat Terapii Zajęciowej w Sędku rozpoczął działalność od dnia 28.12.2015 roku na podstawie Umowy Nr 1/2015 z dnia 1 grudnia 2015r o dofinansowanie kosztów utworzenia i działalności warsztatu terapii zajęciowej działającego, jako jednostka budżetowa Gminy Łagów zawartej pomiędzy Powiatem Kieleckim a Gminą Łagów. Warsztat jest prowadzony na podstawie Statutu i Regulaminu organizacyjnego warsztatu terapii zajęciowej zatwierdzonego przez jednostkę prowadzącą warsztat oraz regulaminu pracy i wynagradzania.

Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzi zajęcia dla mieszkańców Gminy Łagów, Nowa Słupia, Bieliny, Raków. Wszyscy uczestnicy posiadają aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z jednoczesnym wskazaniem do uczestnictwa w warsztacie.

Zajęcia rehabilitacyjne prowadzone są zgodnie z opracowanym dla każdego uczestnika przez Radę Programową Warsztatu indywidualnym programem rehabilitacji w pracowniach:

- gospodarstwa domowego,
- rehabilitacyjnej,
- rękodzielniczej,
- komputerowej,
- muzycznej.

Warsztat realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika niezbędnych do możliwie, niezależ-

nego i aktywnego życia. Szczególny nacisk kładziony jest na przystosowanie społeczno-zawodowe uczestników i osiągnięcie poprzez pracę jak najwyższego poziomu ich dojrzałości społecznej i samodzielności.

Co najmniej raz w roku Rada Programowa dokonuje oceny realizacji programu przez każdego uczestnika.

Uczestnicy dowożeni są na zajęcia i odwożeni po ich zakończeniu samochodem przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym na wózkach inwalidzkich, który jest własnością Gminy oraz samochodem wynajmowanym od prywatnego przewoźnika.

Środowiskowe domy samopomocy

Niezwykle ważnym elementem systemu ochrony zdrowia psychicznego są instytucje działające w obszarze pomocy społecznej. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z 1994 r. stworzyła podstawy prawne dla powstania nowych form pomocy społecznej, takich jak środowiskowe domy samopomocy oferujące na ogół opiekę dzienną oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Środowiskowy dom samopomocy jest placówką pobytu dziennego, przeznaczoną dla osób chorych psychicznie oraz intelektualnie niepełnosprawnych. Podstawowym celem jest podtrzymywanie kondycji psychofizycznej i rozwijanie umiejętności uczestników niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia.

Środowiskowe domy samopomocy, w zależności od kategorii osób, dla których są przeznaczone, dzielą się następujące typy:

1. Typ A - dla osób przewlekłe psychicznie chorych;
2. Typ B - dla osób upośledzonych umysłowo;
3. Typ C – dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

Dom może obejmować wsparciem więcej niż jedną kategorię osób.

Na terenie Powiatu Kieleckiego znajduje się pięć Środowiskowych Domów Samopomocy.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Brudzowie jest jednostką, działającą w strukturach organizacyjnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy. Rozpoczął swoją działalność w 2004 r. Dom jest przeznaczony dla 25 osób. Jest on placówką pobytu dziennego, przeznaczoną dla osób niepełnosprawnych z terenu gminy Morawica, którzy potrzebują pomocy i wsparcia w codziennej egzystencji. Zapewnia oparcie społeczne osobom dorosłym, które z powodu choroby psychicznej, bądź też upośledzenia umysłowego mają trudności z co-

dziennym funkcjonowaniem w życiu codziennym. Podstawową metodą pracy z niepełnosprawnymi uczestnikami Domu jest wzmocnienie pozytywne, przywracanie wiary we własne siły, eksponowanie twórczości, umiejętne dostrzeganie mocnych stron i wykorzystanie ich podczas wspólnych zajęć. Pracownie znajdujące się w ŚDS:

- pracownia rękodzieła artystycznego,
- pracownia kulinarna,
- pracownia komputerowa,
- pracownia stolarsko – modelarska.

Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym:

- trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi,
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami podczas zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury,
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym: rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych,
- poradnictwo psychologiczne,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia,
- niezbędną opiekę,
- terapię ruchową, w tym zajęcia sportowe, turystykę i rekreację,
- posiłek,
- inne formy postępowania przygotowującego do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Piekoszowie funkcjonuje od 2002 roku, zaś od 2005 r. jako samodzielna jednostka organizacyjna, w całości finansowana przez Urząd Wojewódzki i działająca w oparciu, między innymi o ustawę o pomocy społecznej oraz ustawę o ochronie zdrowia psychicznego. Działalność ŚDS skierowana jest do osób po przebytym leczeniu neurologicznym lub psychiatrycznym oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie. W ramach tej placówki funkcjonują różne pracownie, w których uczestnicy zdobywają określone umiejętności. Prowadzone są zajęcia z zakresu umiejętności samoobsługi i zaradności życiowej. Wszystkich także obejmuje rehabilitacja ruchowa i zajęcia z psychologiem.

W ŚDS szczególną uwagę zwraca się na zainteresowania i predyspozycje uczestników.

Pracownie znajdujące się w ŚDS:

- pracownia rękodzieła artystycznego; pracownia plastyczna,
- pracownia stolarsko-modelarska,
- pracownia humanistyczna,
- pracownia komputerowa,
- pracownia muzyczna,
- pracownia gospodarstwa domowego.

Środowiskowy Dom Samopomocy zaspakaja podstawowe potrzeby w osiągnięciu przez jego użytkowników optymalnego poziomu rozwoju możliwości intelektualnych i społecznych. Celem ŚDS jest również utrzymanie sprawności fizycznej i zdrowotnej, usamodzielnienie, nauka współżycia w grupie i środowisku, utrzymanie wiary w sens życia, rozwijanie zainteresowań, stymulowanie procesów wyobrażeń i twórczego działania, rozwijanie osobowości. Uczestnikami zajęć terapeutycznych są osoby wymagające wsparcia w przezwyciężaniu ich trudnych sytuacji życiowych, zaspokajaniu ich niezbędnych potrzeb życiowych i postępowania rehabilitacyjnego rozumianego, jako zespół działań, jakie może podejmować pomoc społeczna, zmierzających do osiągnięcia przez nie poprawy funkcjonowania, jakości życia i powstrzymania postępującej regresji.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Chmielniku funkcjonuje od 2005 r. Powstanie placówki było pierwszym przykładem działalności w duchu nowej ustawy o ochronie zdrowia psychicznego na terenie gminy Chmielnik. Dzięki tej placówce ludzie chorzy psychicznie bez szans na normalną egzystencję znaleźli swój azyl. Z usług domu korzystają osoby dorosłe, chore prze-

wlekle na zaburzenia psychiczne i niepełnosprawne intelektualnie w stopniu lekkim i umiarkowanym oraz osoby, które wymagają rehabilitacji ruchowej. Uczestnikami ŚDS są głównie osoby chore na schizofrenię, depresje i upośledzenie umysłowe. Schorzenia te charakteryzują się załamaniem linii życiowej, izolowaniem się od otoczenia i wycofaniem z aktywności społecznej. Wszyscy uczestnicy są zobowiązani do systematycznego przyjmowania leków oraz poddawania się badaniom psychologicznym oraz psychiatrycznym.

Pracownie znajdujące się na terenie placówki to:

- pracownia kulinarna,
- pracownia muzyczna,
- pracownia komputerowa,
- pracownia rehabilitacyjna,
- pracownia plastyczna,
- pracownia techniczna,

Środowiskowy Dom Samopomocy w Woli Jachowej jest ośrodkiem wsparcia dla 25 osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz z zaburzeniami psychicznymi. Funkcjonuje od 2006 roku. Indywidualny plan wspierający – aktywizujący dla uczestników zawiera przede wszystkim działania zmierzające do możliwie jak największej budowy (odbudowy) relacji uczestników z rodziną. W ośrodku prowadzona jest także rehabilitacja psychospołeczna przygotowująca do funkcjonowania w społeczeństwie oraz wsparcie psychologa. Wszelkie działania dążą do podnoszenia i rozwijania umiejętności samodzielnego życia. Dotyczy to w szczególności spraw związanych ze współżyciem społecznym, gospodarowania pieniędzmi, wykonywaniem różnych zajęć i prac i aktywnym motywowaniem do pracy przez wykorzystanie posiadanych umiejętności oraz posiadanych kontaktów z rodziną i przyjaciółmi.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Mniowie jest jednostką organizacyjną Caritas Diecezji Kieleckiej i działa w oparciu o przyznane przez administrację rządową środki finansowe. Dom przeznaczony jest dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Działalność Domu obejmuje:

- pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i rozwiązywanie codziennych problemów osób z zaburzeniami psychicznymi,
- promocję zdrowia psychicznego oraz działania profilaktyczne zapobiegające nawrotom choroby.

Celem działalności Domu jest wspieranie uczestników i ich rodzin oraz kompensowanie skutków niepełnosprawności w sferze zdrowia psychicznego, a także propagowanie modelu zdrowej rodziny przez:

- prowadzenie terapii i aktywne zagospodarowanie czasu wolnego,
- rozwijanie umiejętności samodzielnego życia i radzenia sobie z różnymi problemami,
- stałą profilaktykę i zapobieganie nawrotom choroby psychicznej,
- współpracę z rodziną i najbliższym środowiskiem życia użytkowników,
- współpracę z parafią i z innymi instytucjami pomocy oraz troskę o zaspokojenie
- podstawowych życiowych potrzeb.

W październiku w 2014 r. w gminie Łopuszno otworzono **Centrum Wspierania Rodziny Z Uśmiechem w Józefinie**. To nowoczesna placówka integracyjna, skupiająca przedstawicieli wszystkich pokoleń od dzieci w wieku szkolnym po seniorów. Główną formą działalności Centrum jest **Środowiskowy Dom Samopomocy** Typu C, który jest dzienną formą wsparcia dla 40 osób niepełnosprawnych. W ofercie Centrum znajduje się ponadto Integracyjna Świetlica Środowiskowa oraz Klub Seniora. Na co dzień Centrum obejmuje wsparciem ponad 100 osób.

Środowiskowy Dom Samopomocy czynny jest 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie tj. od 8.00-16.00 w tym co najmniej przez 6 godzin dziennie prowadzone są zajęcia z uczestnikami. Pozostały czas przeznaczony jest na czynności porządkowe, przygotowanie do zajęć, uzupełnienie prowadzonej dokumentacji a także zapewnienie opieki uczestnikom w trakcie dowożenia na zajęcia i odwożenia po zajęciach. Dom zapewnia transport wszystkim uczestnikom ŚDS. Uczestnicy domu otrzymują jeden ciepły posiłek organizowany w ramach treningu kulinarnego. W Domu świadczone są usługi w zakresie:

-treningu funkcjonowania w codziennym życiu, w tym trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny,

- trening kulinarny,
- trening umiejętności praktycznych,
- trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi;
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury;
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych;
- poradnictwo psychologiczne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia; niezbędną opiekę;
- terapię ruchową, w tym zajęcia sportowe, turystykę rekreacyjną;
- inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku.

Usługi powyższe są świadczone w formie zajęć zespołowych i indywidualnych. Do dyspozycji uczestników są następujące pomieszczenia:

- sala ogólna umożliwiająca spotkanie się uczestników zajęć i prowadzenie niektórych treningów,
- dwie sale przystosowane do prowadzenia zajęć artystycznych i komputerowych,
- pokój indywidualnego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i socjologicznego, pełniący funkcję pokoju wyciszeń,
- wydzielone pomieszczenie kuchenne z niezbędnymi urządzeniami i sprzętem gospodarstwa domowego, pełniące funkcję pracowni kulinarnej,
- jadalnia pełniąca funkcję świetlicy,

-sala rehabilitacyjna.

Wszystkie wyżej wymienione pomieszczenia są kompletnie wyposażone w sprzęty odpowiednie do realizacji zadań aktywizująco-wspierających, sprzęt do treningu samoobsługi i zaradności a także sprzęt komputerowy, muzyczny i audiowizualny.

Udział w zajęciach ŚDS umożliwia uczestnikom przebywanie w grupie, integrację z najbliższym środowiskiem oraz stwarza możliwość aktywnego spędzania czasu i rozwoju w ramach oferowanych form terapii zajęciowej. Pobyt w ŚDS wpływa korzystnie na funkcjonowanie uczestników i ich rodzin. Pobyt w tego typu ośrodku umożliwia uczestnikom rozwój umiejętności niezbędnych do samodzielnego, aktywnego życia.

Poza tym w Kielcach działa **Centrum Interwencji Kryzysowej**. W ramach zawartej w 2010 r. umowy, pomiędzy Powiatem Kieleckim a Caritas Diecezji Kieleckiej, świadczy usługi socjalne tj. psychologiczne i hostelowe, dostępne całą dobę, osobom z terenu Powiatu Kieleckiego, będącym ofiarami przemocy lub znajdującym się w sytuacjach kryzysowych. Pomoc ta zapobiega powstawaniu lub pogłębianiu się dysfunkcji tych osób, rodzin lub społeczności.

Zaangażowanie specjalistów różnych dziedzin: psychologów, pracowników socjalnych, prawników, pedagogów, lekarzy itp. pomaga w dobraniu odpowiednich, celowych i skoordynowanych oddziaływań oraz metod pracy, wykorzystujących zasoby klienta, jego naturalnego otoczenia społecznego a tym samym szybkiego odzyskania równowagi wewnętrznej i rozwiązania problemu stanowiącego podłoże doświadczenia kryzysowego.

Do najczęściej zgłaszanych przez klientów CIK problemów należą: przemoc domowa fizyczna i psychiczna, bezrobocie, nieporadność życiowa, zaburzone relacje z rodziną, niepełnosprawność, uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz problemy emocjonalne.

Osoby potrzebujące specjalistycznej porady lekarskiej, udzielanej w Centrum Interwencji Kryzysowej w Kielcach zgłaszają się do lekarza specjalisty w dziedzinie psychiatrii, zatrudnionego 2 godziny tygodniowo, na umowę zlecenie z możliwością wezwania na telefon. W schronisku spotyka się kobiety z reakcjami na różne sytuację życiowe. Na ogół są to reakcje nerwicowe, obserwuje się też reakcje depresyjne, niewymagające leczenia szpitalnego. Czasem wymagają przedłużenia leków, czasem rozmowy wspierającej.

W CIK przebywają również kobiety z padaczką, zaburzeniami urojeniowymi, upośledzeniem umysłowym, a w pojedynczych przypadkach schizofrenią.

W wielu przypadkach spotyka się osoby z zaburzeniami osobowości i uzależnień na ogół od alkoholu. Zdaniem specjalisty takie osoby wymagają rozmów, wypracowania motywacji do leczenia. Osoby te kierowane są do ambulatoryjnej terapii odwykowej. W pojedynczych przypadkach ustala im się miejsce w Oddziałach Uzależnień Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy. W nielicznych przypadkach osoby zgłaszają się w celu pozyskania dokumentacji w związku z ustaleniem stopnia niepełnosprawności, argumentując, że wizyta lekarska w CIK jest bardziej przystępna niż w Poradni Zdrowia Psychicznego lub w Poradni Odwykowej. Potwierdza to, jak bardzo ważna w pracy z klientem z problemami psychicznymi jest zasada poufności i prywatności. Wszystko to, co dotyczy klientów jest objęte tajemnicą zawodową.

W gminach Powiatu Kieleckiego działają także **Kluby AA i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, które inicjują działania w zakresie:

- zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

3. Instytucje wspomagające

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach został utworzony z dniem 1 stycznia 2000 r. Zarządzeniem Starosty Kieleckiego z dnia 13 grudnia 1999r.

Zespół działa w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zespół realizuje dla mieszkańców Powiatu Kieleckiego zadania z zakresu administracji rządowej określone Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Zespół zajmuje się wydawaniem :

- orzeczeń o stopniu niepełnosprawności – powyżej 16 roku,
- orzeczeń o niepełnosprawności – do 16 roku życia,
- orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień,
- legitymacji osoby niepełnosprawnej (do 16 roku życia i powyżej 16 roku życia).

Powiatowy Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Kielcach

Powiatowy Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Kielcach jest jednostką organizacyjną Powiatu Kieleckiego, która realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Podstawowe formy pomocy POZiRON to dofinansowanie do:

- pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej,
- zwrot kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy,
- finansowanie kosztów szkoleń.

Powiatowy Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych współpracuje z 39 podmiotami gospodarczymi, w tym z 5 Zakładami Pracy Chronionej z terenu Powiatu Kieleckiego, które łącznie zatrudniają 372 osób niepełnosprawnych.

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Staroście Kieleckim

Do zadań Rady należy:

- inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,

- opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych;
- opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach

Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach jest jednostką organizacyjną Powiatu Kieleckiego organizującą pomoc dla Przedsiębiorców zatrudniających osoby niepełnosprawne, a także dla osób niepełnosprawnych rozpoczynających i kontynuujących działalność gospodarczą.

Pomoc ta obejmuje przede wszystkim finansowanie oraz organizowanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych: zwrot wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne, przystosowanie stanowisk pracy i adaptacja pomieszczeń, zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy, zwrot kosztów na szkolenia pracowników.

Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe są znaczącym partnerem samorządu w realizacji zadań w zakresie szeroko rozumianej ochrony zdrowia psychicznego.

Stworzona w Starostwie Powiatowym w Kielcach „Mapa aktywności społecznej organizacji pozarządowych działających na terenie Powiatu Kieleckiego” jest bazą danych o organizacjach pozarządowych realizujących zadania z zakresu m.in. pomocy społecznej, w tym pomocy osobom niepełnosprawnym.

Dość znaczącą pozycję wśród organizacji pozarządowych zajmują:

- Stowarzyszenie Pomoc Niepełnosprawnym w Osinach,
- Caritas Diecezji Kieleckiej,
- Społeczny Ruch Trzeźwości w Pierzchnicy,
- Świętokrzyski Klub Abstynentów „Raj” w Kielcach,
- Świętokrzyskie Stowarzyszenie „Wspólnie Pomagamy” Kielce,
- Stowarzyszenie Nadzieja Rodzinie w Kielcach,

- Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Ich Rodzin i Przyjaciół „Nasz Dom” Piekoszków,
- Stowarzyszenie „PADRE” Profilaktyka, Aktywne Działanie, Rozwój i Edukacja Chęciny,
- Społeczny Ruch Trzeźwości Pierzchnica,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Przeciwdziałaniu Patologiom Społecznym „Plusik” Kostomłoty Drugie,
- Stowarzyszenie Przeciwdziałające Patologiom Społecznym „Zdrowy Tumlin”,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „RAZEM” Piekoszków,
- Stowarzyszenie „Razem Pokonamy Depresję” w Kielcach,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach „Otwarte Serca”,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Amabilis” Zgórsko,
- Świętokrzyski Zespół Regionalny Koalicji na rzecz Zdrowia Psychicznego,
- Fundacja Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego "Pokonaj Lęk".

Na terenie Powiatu Kieleckiego działa wiele organizacji pozarządowych, które realizują zadania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. Jedną z nich jest **Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach „Otwarte Serca”**.

Celem Stowarzyszenia Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach „Otwarte Serca”.

jest:

1. Wszelka pomoc mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach oraz osobom samotnym, bezdomnym i potrzebującym pomocy z terenu Powiatu Kieleckiego.
2. Nadawanie pierwszorzędnej wagi sprawom pomocy społecznej.
3. Wszechstronne propagowanie metod i technik stosowanych w zakresie działalności ochrony zdrowia i pomocy społecznej, dobroczynności, wolontariatu, rehabilitacji zawodowej i społecznej niepełnosprawnych, itp.

4. Podnoszenie świadomości społecznej i uwrażliwianie na problemy ludzi potrzebujących pomocy.
5. Inicjowanie i wspieranie działań zmierzających do lepszej dbałości o interesy mieszkańców Domu i skuteczniejsze zaspokajanie ich potrzeb, zwłaszcza integracji z otwartym środowiskiem.
6. Wypracowanie skutecznych metod działania.

Główną formą działalności Stowarzyszenia jest realizacja projektów mających na celu integrację mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach ze środowiskiem.

Od wielu lat organizujemy masowe integracyjne imprezy plenerowe dla osób niepełnosprawnych i młodzieży szkolnej. Mamy duże doświadczenie w organizacji tego typu spotkań i zawodów sportowych. Dużym powodzeniem wśród mieszkańców i zaproszonych gości cieszą się:

- Wojewódzki Turniej Tenisa Stołowego Osób Niepełnosprawnych
- Wojewódzki Turniej Osób Niepełnosprawnych w Bocce.
- Festyn rekreacyjno – sportowy „Sprawni z Niepełnosprawnością”
- Projekt „Jedź zdrowo, żyj na sportowo”
- Projekt „Poznaj, zaakceptuj i pomagaj”.
- Wojewódzki Plener Malarski Osób Niepełnosprawnych
- Projekt „Poznajemy instytucje i zabytki Kielc”
- Festyn rodzinny „Bądźmy Razem”

Część z tych imprez odbywa się cyklicznie raz w roku.

Podjęmowane przez Stowarzyszenie działania umożliwiają w sposób pożyteczny i zorganizowany zagospodarować czas wolny mieszkańców a także pozwalają na integrację młodzieży z osobami niepełnosprawnymi oraz osób niepełnosprawnych ze środowiskiem. Wpływają na poprawę stanu psychoruchowego podopiecznych Domu i zachęcają ich do uprawiania sportu.

W projektach współpracujemy z domami pomocy społecznej, warsztatami terapii zajęciowej, środowiskowymi domami samopomocy, Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Rembowie, z młodzieżą szkolną oraz Chmielnickim Centrum Kultury.

Na działalność Stowarzyszenia pozyskujemy środki finansowe z jednostek samorządu terytorialnego, tj. Starostwa Powiatowego w Kielcach, Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego oraz firm i osób fizycznych.

Na terenie Kielc działa **Stowarzyszenie „Razem Pokonamy Depresję”**. Do Stowarzyszenia należy 39 członków i jeszcze więcej sympatyków. Liczebnie przeważają osoby mieszkające na stałe lub tymczasowo na terenie Kielc. Poza tym członkowie Stowarzyszenia są w stałym kontakcie osobistym, telefonicznym lub na Forum Internetowym z osobami z terenu Powiatu Kieleckiego.

Cele statutowe:

1. Informowanie społeczeństwa o przyczynach, skutkach, objawach, przebiegu i leczeniu depresji.
2. Upowszechnianie wiedzy o współczesnych metodach leczenia chorób psychicznych, a w szczególności o osiągnięciach medycyny w tej dziedzinie na świecie.
3. Kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego oraz zapobieganie uzależnieniom.
4. Wpływanie na politykę zdrowotną państwa w zakresie leczenia chorób psychicznych.
5. Świadczenie szeroko pojętej pomocy osobom cierpiącym na depresję i ich rodzinom.
6. Rozwijanie kontaktów z krajowymi i zagranicznymi środowiskami związanymi z działalnością statutową Stowarzyszenia.
7. Skupianie wokół idei Stowarzyszenia lekarzy i naukowców z kraju i zagranicy oraz innych osób i instytucji popierających cele Stowarzyszenia.
8. Profilaktyka i promocja zdrowia psychicznego.

Przedmiotem działalności Stowarzyszenia jest:

- wzajemne wsparcie na spotkaniach,
- terapie motywujące do działania w celu polepszenia samopoczucia,
- warsztaty uczące m.in. asertywności, radzenia sobie z emocjami czy ze stresem,
- wykłady na tematy dotyczące wpływu diety czy sportu na zdrowie,
- udział w ćwiczeniach relaksacyjnych.

Za uzyskane środki z projektów organizowanych przez Urząd Miasta Kielce, od 2015 zostały zrealizowane dla uczestników następujące zadania publiczne pod nazwą:

1. „Wspieranie działań edukacyjno-informacyjnych sprzyjających przeciwdziałaniu dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami Psychicznymi”(2015 rok).
2. „Prowadzenie zadań edukacyjnych na rzecz upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego oraz kształtowania zachowań i stylów życia dla zdrowia psychicznego” (2017 rok).
3. „Prowadzenie działań edukacyjnych na rzecz upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego oraz kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego” (obecny rok, w trakcie realizacji).

W ramach zadania były i są realizowane:

- otwarte, grupowe spotkania – zajęcia: terapeutyczne z psychologiem i fizjoterapeutą,
- zabezpieczono obsługę księgowo – rachunkową w zakresie dokumentacji finansowej i rozliczenia należnych kosztów związanych z realizacją projektu,
- wykonano i rozprowadzono ulotki oraz plakaty - materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne.

W ramach projektów organizowanych są różnorodne zajęcia: warsztaty, szkolenia, pogadanki, terapia grupowa, terapia zajęciowa (dostosowana do potrzeb i zainteresowań uczestników spotkań), ćwiczenia usprawniające i relaksacyjne, konkursy i gry zespołowe.

Programy obejmują:

- spotkania i rozmowy osób o podobnych dolegliwościach zdrowotnych i problemach;
- wspieranie osób chorujących i ich rodzin poprzez działania doraźne i długoterminowe;
- otwarte spotkania mające formę wykładów, ćwiczeń, warsztatów oraz wycieczek plenerowych;
- terapię grupową, w tym terapię zajęciową;
- ćwiczenia relaksacyjne;
- ukierunkowanie na znalezienie sensu i celu życia.

Działania Stowarzyszenia „Razem Pokonamy Depresję” spotkały się wśród Kielczan i mieszkańców Powiatu Kieleckiego z dużym zainteresowaniem. Na otwarte spotkania z terapeutami przychodzili członkowie oraz osoby z zewnątrz. Stowarzyszenie pozyskało zarówno nowych członków, jak i sympatyków Stowarzyszenia. Uczestnicy projektu byli zadowoleni z różnorodności prowadzonych zajęć z terapeutami, z ćwiczeń ruchowo - relaksacyjnych, czy

też z udziału w ogniskach integracyjnych. Wszystkie materiały reklamujące projekt oraz inne formy typu – spot reklamowy w stacji RMF MAXX, wywiad w TVP3 Kielce, spełniły oczekiwania, gdyż dotarły do konkretnego odbiorcy. Rezultatem tych działań jest zauważalna poprawa aktywizacji członków i sympatyków Stowarzyszenia.

W ramach nawiązanej współpracy z Grupą Wsparcia Rodzin Osób po Kryzysach Psychiczych – Stowarzyszenie uczestniczyło w lipcu i październiku 2016 r. w Warsztatach Wyjazdowych w temacie "Edukacja przez integrację" oraz „Warsztatach psychoedukacyjnych”. Ponadto brało udział w pięciu spotkaniach ze specjalistami tj.: psychiatrą, seksuolog, prawnik, terapeuta rodzin.

W okresie letnim odbywały się plenerowe wycieczki do ciekawych miejsc tj.: Św. Krzyż, Św. Katarzyna, zamek w Chęcinach, Kapliczka Św. Barbary obok Miedzianej Góry, ruiny zamku i Kościół w Bodzentynie, Kościół na Wzgórzu Karczówka. W każdej wycieczce wzięło udział po kilka - kilkanaście osób.

Każdego roku są organizowane spotkania świąteczne: przed Wielkanocą oraz „opłatkowe” przed Bożym Narodzeniem. Członkowie wspólnie ze swoimi bliskimi oraz zaproszonymi gośćmi spędzają w miłej, rodzinnej atmosferze ten przedświąteczny czas. Przy muzyce i śpiewie kolęd czy innych pieśni z przyjemnością są spożywane przyniesione przez uczestników spotkań domowe przysmaki.

W każdym roku Stowarzyszenie miało spotkania z osobami które przybliżyły aktualne i nowoczesne metody walki z chorobami psychicznymi.

Stowarzyszenie od początku swojego istnienia poza działaniami statutowymi prowadzi również pomoc doraźną, obejmującą różne formy wsparcia w życiowych sytuacjach kryzysowych jak.: pomoc w redagowaniu pism i podań do urzędów, wydawanie pism opiniujących itp. Ważną częścią prac jest prowadzenie nieformalnego wsparcia telefonicznego opartego na zasadach telefonu zaufania dla osób tego potrzebujących.

Powiatowe Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne

Na terenie Powiatu Kieleckiego funkcjonują trzy Powiatowe Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne:

1. Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bodzentynie,

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO POWIATU KIELECKIEGO NA LATA 2018-2022

2. Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chmielniku,
3. Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piekoszowie,

Poradnie świadczą szerokie usługi diagnostyczne, terapeutyczne, profilaktyczne i doradcze. Zapewniają profesjonalną i bezpłatną pomoc: psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną.

Poradnie	Rok szkolny	PORADY				Razem
		Porady dla dzieci i młodzieży po badaniach przesiewowych	Porady dla dzieci i młodzieży bez badań	Porady dla pedagogów i psychologów szkolnych oraz nauczycieli	Porady dla rodziców	
Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bodzentynie	2014/2015	660	157	198	538	1553
	2015/2016	689	216	190	735	1830
Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chmielniku	2014/2015	569	132	320	431	1452
	2015/2016	486	219	308	453	1466
Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piekoszowie	2014/2015	638	21	131	743	1533
	2015/2016	454	8	152	583	1197
Ogółem	2014/2015 2015/2016	3496	753	1299	3483	9031

Tabela nr 20 Liczba udzielanych porad Powiatowych Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych dla mieszkańców Powiatu Kieleckiego w latach 2014/2015 i 2015/2016 (Źródło: dane pozyskane z *Powiatowych Poradni Psychologiczno- Pedagogicznych Powiatu Kieleckiego*)

Z analizy danych zawartych w tabeli nr 20 wynika, że w Powiatowych Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznej w Bodzentynie, Chmielniku i Piekoszowie udzielono w roku szkolnym 2014/2015 i 2015 /2016 łącznie 9031 porad.

III. CZEŚĆ TRZECIA

OPIS PROGRAMU I DZIAŁAŃ DO REALIZACJI W LATACH 2018-2022

CEL GŁÓWNY

ZAPEWNIENIE OSOBOM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI WIELOSTRONNEJ OPIEKI ADEKWATNEJ DO ICH POTRZEB

Cel szczegółowy A.

Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej

Zadanie 1

Opracowanie lokalnego programu zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym rozwoju CZP oraz placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży w powiecie.

Zadanie będzie realizowane poprzez Program Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Kieleckiego na lata 2018-2022.

Wstępną wersję projektu PROGRAMU przygotowuje Zespół, następnie zostanie z nim zapoznany Zarząd Powiatu w Kielcach. Projekt zostanie poddany konsultacjom społecznym i ostateczną wersję zaproponowaną przez Zespół przedstawi Zarządowi Powiatu w Kielcach Przewodniczący Zespołu oraz do uchwalenia przez Radę Powiatu w Kielcach.

Zadanie 2

Utworzenie CZP zgodnie z zasadami organizacyjnymi zawartymi w rozdziale 4 Programu.

Zarząd Powiatu w Kielcach i Rada Powiatu w Kielcach nie planują utworzenia na terenie Powiatu Kieleckiego odrębnego Centrum Zdrowia Psychicznego, którego modelową organizację przedstawiono w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022.

Powiat Kielecki nie posiada zarówno obiektów w których można by zlokalizować taką jednostkę, jak i środków finansowych na jej utworzenie oraz utrzymanie w latach

następnych, ponadto w dużym zakresie mieszkańcy mają możliwość korzystania z różnych form opieki psychiatrycznej dostępnej na terenie Powiatu Kieleckiego i Miasta Kielce.

Zadania z tego zakresu będą realizowały m.in. jednostki organizacyjne Powiatu Kieleckiego, opisane w części drugiej PROGRAMU a także zlokalizowane na terenie Miasta Kielce.

Ponadto zadania z zakresu leczenia stacjonarnego będzie realizować Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy, zlokalizowane na terenie Powiatu Kieleckiego i podlegające samorządowi Województwa Świętokrzyskiego.

Dodatkowo Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii realizuje kompleksową opiekę psychiatryczną w Kielcach przy ul. Kusocińskiego 59 dla:

- ✓ *osób dorosłych – w pięciu formach leczenia obejmujących psychiatryczną izbę przyjęć, stacjonarny oddział psychiatryczny, oddział dzienny psychiatryczny, poradnię zdrowia psychicznego oraz zespół leczenia środowiskowego,*
- ✓ *dzieci i młodzieży - w trzech formach leczenia obejmujących psychiatryczną izbę przyjęć, stacjonarny oddział psychiatryczny, poradnię zdrowia psychicznego.*

Organy Powiatu Kieleckiego będą wspierać wszelkie działania rozwojowe jednostek organizacyjnych świadczących opiekę psychiatryczną dla mieszkańców Powiatu Kieleckiego, ponadto oferują współpracę na rzecz rozwoju tej opieki z samorządem województwa i samorządami gminnymi.

Cel szczegółowy B.

Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

Zadanie 1

Aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej.

Zadanie 2

Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadanie 3

Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie.

Wiodącym i realizującym tą część PROGRAMU jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach (załączniku nr 1 do PROGRAMU).

Cel szczegółowy C.

Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Zadanie 2

Prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Zadanie 3

Zwiększenie udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych urzędów pracy (PUP).

Wiodącym i realizującym tą część PROGRAMU jest Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach (załączniku nr 2 do PROGRAMU).

Cel szczegółowy D.

Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy.

Zadanie 1

Powołanie lub kontynuacja działania lokalnego zespołu koordynującego realizację Programu; skład zespołu ustala się w sposób zapewniający właściwą reprezentację samorządu powiatu i placówek realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego oraz

pozarządowych organizacji samopomocowych. Zarząd Powiatu w Kielcach zapewni działaniom Zespołu niezbędną pomoc administracyjną.

Zespół Koordynujący Realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Kieleckiego na lata 2018-2022 został powołany Uchwałą Nr 172/203/2017 Zarządu Powiatu w Kielcach z dnia 28 czerwca 2017 r. Zadania tego Zespołu określa przedmiotowa Uchwała.

Zadanie 2

Opracowanie lub aktualizacja lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego, zawierającego szczegółowy plan zapewnienia mieszkańcom koordynowanych, medycznych i społecznych świadczeń CZP.

Zadanie realizowane poprzez Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Kieleckim na lata 2018-2022.

PROGRAM przygotował Zespół, następnie został z nim zapoznany Zarząd Powiatu w Kielcach. Projekt został poddany konsultacjom społecznym.

Ostateczną wersję zaproponowaną przez Zespół przedstawił Zarządowi Powiatu w Kielcach Przewodniczący Zespołu oraz przekazał do uchwalenia przez Radę Powiatu w Kielcach.

Zadanie 3

Realizacja, koordynowanie i monitorowanie lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego.

Realizującym zadanie jest „Zespół Koordynujący Realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Kieleckiego na lata 2018-2022”.

Zadanie 4

Przygotowanie i udostępnienie mieszkańcom oraz samorządowi województwa aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w wersji papierowej lub elektronicznej).

Realizacja zadania należy do Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Kielcach.

Projekt Przewodnika zostanie poddany konsultacją społeczną.

Zadanie 5

Dodatkowe, jednorazowe zadania informacyjno- szkoleniowe.

- A. Organizacja Konferencji pn.: „Zdrowie psychiczne mieszkańców Powiatu Kieleckiego”.

Celem Konferencji będzie zaprezentowanie możliwości leczenia szpitalnego i specjalistycznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla tej grupy osób oraz edukacja społeczna w zakresie zdrowia psychicznego.

W Konferencji swoje doświadczenie i możliwości instytucjonalne zaprezentują m.in.:

- Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy,
- Świętokrzyski Oddział Wojewódzkiego Narodowego Funduszu zdrowia w Kielcach,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach,
- Powiatowe Poradnie Psychologiczno- Pedagogiczne Powiatu Kieleckiego,
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi,
- Grupy wsparcia.

Konferencja zostanie zorganizowana w III kwartale 2018 r. przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Kielcach.

Uczestnikami Konferencji będą przedstawiciele organizacji pozarządowych, pracownicy samorządowi, przedstawiciele jednostek organizacyjnych realizujących zadania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, pracownicy służby zdrowia.

Koszt Konferencji to ok. 1500 zł i zostanie pokryte z budżetu Powiatu Kieleckiego.

B. Organizacja seminarium pn. „Realizacja Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Kieleckiego na lata 2018-2022”.

Celem Seminarium będzie dokonanie oceny realizacji „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiat Kieleckiego na lata 2018-2022” oraz wypracowanie wniosków i propozycji do jego aktualizacji i udoskonalania.

Seminarium zostanie zorganizowane w II kwartale 2020 r. przez Zespół Koordynujący Realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Kieleckiego na lata 2018-2022.

Uczestnikami Seminarium będą przedstawiciele organizacji pozarządowych, pracownicy samorządowi, przedstawiciele jednostek organizacyjnych realizujących zadania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto w Seminarium wezmą udział przedstawiciele Zarządu Powiatu w Kielcach i Rady Powiatu w Kielcach.

Koszty seminarium to ok. 2000 zł i zostaną pokryte z budżety Powiatu Kieleckiego.

Cel szczegółowy E.

Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom.

Zadanie 1

Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne przez udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zadanie 2

Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Wiodącym i realizującym tą część PROGRAMU jest Zespół ds. Edukacji Starostwa Powiatowego w Kielcach oraz Powiatowe Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne Powiatu Kieleckiego(załącznik nr 3 do PROGRAMU).

IV. CZEŚĆ CZWARTA

MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

1. Koordynator PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest *Zespół Koordynujący Realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Kieleckiego na lata 2018-2022* został powołany *Uchwałą Nr 172/203/2017 Zarządu Powiatu w Kielcach z dnia 28 czerwca 2017 r.*

2. Monitorowanie PROGRAMU

** W okresach rocznych :*

- Zespół Koordynujący Realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Kieleckiego na lata 2018-2022,*
- Zarząd Powiatu w Kielcach,*

** Rada Powiatu w Kielcach:*

- do dnia 30 czerwca 2020 r. za lata 2018-2019*
- do dnia 30 czerwca 2022 r. za lata 2020-2021*
- ocena końcowa PROGRAMU jak w pkt 3.*

Zespół będzie czynił starania aby zawarte w Programie dane były aktualne, rzetelne i wyczerpujące. Jednak w tresce o zdrowie psychiczne mieszkańców Powiatu Kieleckiego będzie on w razie potrzeby aktualizowany, po dokonaniu oceny realizacji poszczególnych zadań Programu.

3. Końcowa ocena i rezultaty uzyskane po realizacji PROGRAMU

Oceny dokona Zespół Koordynujący Realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Kieleckiego na lata 2018-2022, Zarząd Powiatu w Kielcach oraz Rada Powiatu w Kielcach.

I. Wykaz załączników do PROGRAMU

-Załącznik nr 1 Harmonogramem realizacji programu.

Cel szczegółowy B: Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.

-Załącznika nr 2 Harmonogram realizacji programu.

Cel szczegółowy C: Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

-Załącznik nr 3 Harmonogram realizacji programu.

Cel szczegółowy E: Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom.

II. Wykaz materiałów, sprawozdań, stron internetowych -wykorzystanych do opracowania dokumentu

-dane zawarte na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Kielcach - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2016,

-dane zawarte w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego,

- sprawozdanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach,

- dane zawarte na stronie internetowej Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy,

-dane pozyskane ze Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy,

-dane zawarte w Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Kieleckiego na lata 2012 – 2015,

-dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia w Kielcach,

-dane pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach,

-dane pozyskane z Powiatowych Poradni Psychologiczno- Pedagogicznych,

-opracowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach,

-dane zawarte na stronie internetowej „Wrot Świętokrzyskich”,

<http://forumprzeciwdepresji.pl/index.php/932/depresja-podstawowe-informacje.html>

<https://portal.abczdrowie.pl/depresja>

http://www.slownikmedyczny.edu.pl/nerwice_83.html

https://pl.wikipedia.org/wiki/Choroby_psychosomatyczne

<http://sds-brudzew.wixsite.com/sds-brudzew/about>

<http://www.zusmiechem.org/?mod=82&t=iP&cPath=149>

III. Skład Zespołu Koordynujący Realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Kieleckiego na lata 2018-2022

Przewodniczący Zespołu Pan Bogdan Gierada- Członek Zarządu Powiatu w Kielcach
Członkowie:

1. Pani Maria Derda- Środowiskowy Dom Samopomocy w Chmielniku
2. Pani Teresa Dzik- Zespół ds. Edukacji Starostwa Powiatowego w Kielcach
3. Pan Michał Gaweł- Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach
4. Pani Ewa Grabka- Dom Pomocy Społecznej w Łagiewnikach
5. Pani Joanna Grela- Bąk- Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Kielcach
6. Pani Karolina Hanszke - Szpital Powiatowy w Chmielniku
7. Ks. Jan Jagielka- Dom dla Niepełnosprawnych w Piekoszowie
8. Pani Adela Gołębiowska-Kołodziejska - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach
9. Pan Jerzy Kulpiński- Stowarzyszenie Przyjaciół DPS „Otwarte Serca” w Łagiewnikach
10. Pani Paulina Maciąg- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Osinach
11. Pani Dorota Markiewicz- Stowarzyszenie „Razem Pokonamy Depresję” w Kielcach
12. Pani Anna Masternak- Zespół ds. Edukacji Starostwa Powiatowego w Kielcach
13. Pani Marta Nowak- Powiatowa Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Chmielniku
14. Pani Beata Osmólska- Kaleta- Powiatowa Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Piekoszowie
15. Pan Jacek Paszowski- Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach
16. Pani Karolina Piłat- Powiatowa Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Bodzentynie
17. Pani Iwona Pyczek- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach
18. Pan Zbigniew Zagdański- Komisja Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Rady Powiatu w Kielcach.

IV. Wykaz tabel.

1. Tabela nr 1 Współczynnik żywych urodzeń na 1000 mieszkańców w latach 2014-2015 w Powiecie Kieleckim (źródło: strona internetowa Urzędu Statystycznego w Kielcach - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2016).
2. Tabela nr 2 Współczynnik zgonów na 1000 mieszkańców w latach 2014-2015 w Powiecie Kieleckim (źródło: strona internetowa Urzędu Statystycznego w Kielcach - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2016).
3. Tabela nr 3 Liczba zgonów wśród mieszkańców Powiatu Kieleckiego z podziałem na kobieta, mężczyzna w latach 2015-2016 (źródło: Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego).
4. Tabela nr 3 Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w Powiecie Kieleckim w latach 2015-2016 (Źródło: Sprawozdanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach).
5. Tabela nr 4 Liczba wydanych orzeczeń wg stopnia niepełnosprawności w latach 2015-2016 dla Powiatu Kieleckiego (Źródło: Sprawozdanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach).
6. Tabela nr 5 Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia w 2016 roku - osoby powyżej 16 r.ż. (Źródło: Sprawozdanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach).
7. Tabela nr 6 Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyny niepełnosprawności, wieku i płci w 2016 roku (osoby przed 16 rokiem życia).
8. Tabela nr 7 Liczba osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kielcach w latach 2015-2016 (Źródło: opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach za okres 2015-2016).
9. Tabela nr 8 Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych i niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi korzystających z poradnictwa zawodowego w latach 2015-2016 (Źródło: opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach za okres 2015-2016).
10. Tabela nr 9 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy).

11. Tabela nr 10 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale XII Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy).
12. Tabela nr 11 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale XIII Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy).
13. Tabela nr 12 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy).
14. Tabela nr 13 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy).
15. Tabela nr 14 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale Dziennym Psychiatrycznym Ogólnym w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy).
16. Tabela nr 15 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale Leczenia Zaburzeń Nerwicowych w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy).
17. Tabela nr 16 Liczba leczonych mieszkańców Powiatu Kieleckiego na Oddziale Psychiatrycznym dla Chorych Somatycznie w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy).
18. Tabela nr 17 Liczba pacjentów z terenu Powiatu Kieleckiego i udzielonych im porad w Poradniach przy Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy w latach 2015-2016 (źródło: dane pozyskane ze Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy).
19. Tabela nr 18 Liczba zawartych umów na lata 2015-2016 wg świadczeniodawców w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień (źródło: Narodowy Fundusz Zdrowia Świętokrzyski Oddział Wojewódzki w Kielcach).
20. Tabela nr 19 Liczba udzielanych porad w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych dla mieszkańców Powiatu Kieleckiego w latach 2014/2015 i 2015/2016 (Źródło: dane pozyskane z Powiatowych Poradni Psychologiczno- Pedagogicznych Powiatu Kieleckiego).

V. Wykaz map.

1. Mapa 1 Mapa Powiatu Kieleckiego z podziałem na gminy

(Źródło: <http://www.kupsprzedaj.pl/mapa/swietokrzyskie-kielecki>)

Harmonogramem realizacji programu. Cel szczegółowy B: *Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego*

Załącznik nr 1

Zadanie 1. Aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej.

Zadanie 2. Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadanie 3. Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie.

Realizacja zadań określonych w celu szczegółowym B polegać będzie na: rehabilitacji społecznej, zdrowotnej, zawodowej i edukacyjnej osób niepełnosprawnych.

- **Działania ogólne**

Lp.	Cele szczegółowe	Zadania	Planowane zadania	Realizatorzy/ Partnerzy	Źródła finansowania	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej	Aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej.	Tworzenie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych.	Starostwo Powiatowe w Kielcach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, samorządy gminne,	środki własne, fundusze unijne, środki finansowe jednostek samorządu terytorialnego, środki własne realizatorów	Powstanie mieszkań chronionych	2018-2022

				organizacje pozarządowe			
		Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Realizacja programów finansowanych ze środków PFRON mających na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji, np. „Aktywny samorząd”, program wyrównywania różnic między regionami II, itp.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, Jednostki i Wydziały Starostwa, samorządy gminne, organizacje pozarządowe	Środki PFRON, środki własne, środki finansowe samorządów gminnych, środki własne realizatorów	Liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z dofinansowania w ramach realizowanych programów	2018-2022
			Tworzenie nowych Warsztatów Terapii Zajęciowej, obejmujących osoby niepełnosprawne z gmin, gdzie nie ma tej formy rehabilitacji i zwiększanie liczby uczestników w istniejących WTZ.	Starostwo Powiatowe w Kielcach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, samorządy gminne, organizacje pozarządowe	Środki PFRON, środki własne, środki finansowe jednostek samorządu terytorialnego, środki własne realizatorów	Uruchomienie Warsztatu Terapii Zajęciowej	2018-2022
		Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie.	Realizacja projektów dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych, współfinansowanych ze środków europejskich w ramach Programów Operacyjnych.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach,	Środki własne, fundusze unijne	Ilość projektów, w których uczestniczą osoby niepełnosprawne, współfinansowanych ze środków	2018-2022

				organizacje pozarządowe		europejskich, liczba uczestniczących w nich osób niepełnosprawnych	
			Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w oparciu o środki PFRON w zakresie turnusów rehabilitacyjnych, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, dofinansowania do sportu, kultury rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, likwidacji barier funkcjonalnych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, organizacje pozarządowe	Środki PFRON	Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie ze środków PFRON	2018-2022
2.	Upowszechnianie wiedzy i form pomocy na rzecz niepełnosprawności	Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Przygotowanie i wydawanie informatorów, broszur, ulotek dla osób niepełnosprawnych i ich otoczenia dotyczących informowania o wszelkich uprawnieniach osób niepełnosprawnych. Informatory będą przygotowywane w formie papierowej oraz elektronicznej (strona internetowa) dostosowane (w zależności od potrzeb) do niepełnosprawności ich adresatów.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, Jednostki i Wydziały Starostwa, organizacje pozarządowe	Środki własne, budżet państwa, fundusze unijne	Ilość wydanych publikacji o tematyce niepełnosprawności oraz liczba osób, które gościły na stronach internetowych dotyczących osób niepełnosprawnych	2018-2022
		Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie.	Dostęp do bezpłatnej pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego świadczonego przez prawników, psychologów, terapeutów, doradców zawodowych i innych specjalistów.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, Jednostki i Wydziały Starostwa,	Środki własne, budżet państwa, fundusze unijne	Liczba udzielonych porad	2018-2022

				organizacje pozarządowe, CIK			
3.	Zwiększenie dostępu do usług asystenckich, zdrowotnych i rehabilitacyjnych	Aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej.	Wyjazdy rehabilitacyjno-szkoleniowe (adresowane do konkretnej grupy osób niepełnosprawnych).	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, organizacje pozarządowe	Środki własne, fundusze unijne	Liczba osób uczestniczących w wyjazdach	2018-2022
			Wspieranie utworzenia i funkcjonowania wypożyczalni sprzętu Rehabilitacyjnego i ortopedycznego dla osób niepełnosprawnych.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach	środki własne, fundusze unijne	Uruchomienie działalności wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego	2018-2022
4.	Dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zapewnienie możliwości swobodnego przemieszczania się, w tym likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej i transportowych	Aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej.	Likwidacja barier w zakładach opieki zdrowotnej, urzędach lub placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania.	Starostwo Powiatowe w Kielcach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach samorządy gminne, organizacje pozarządowe	Środki PFRON, środki własne, środki finansowe jednostek samorządu gminnego, środki własne realizatorów	Liczba instytucji w, w których zlikwidowano bariery	2018-2022
		Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Likwidacja barier transportowych np. zakup pojazdów dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych.	Starostwo Powiatowe w Kielcach, Powiatowe Centrum Pomocy	Środki PFRON, środki własne, środki finansowe jednostek samorządu gminnego, środki	Liczba zakupionych pojazdów, liczba osób niepełnosprawnych korzystających z dowozu	2018-2022

				Rodzinie w Kielcach samorządy gminne, organizacje pozarządowe	własne realizatorów		
5.	Rehabilitacja zawodowa i edukacyjna osób niepełnosprawnych	Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Podejmowanie działań zmierzających do utworzenia Zakładu Aktywności Zawodowej (ZAZ)	Starostwo Powiatowe w Kielcach, organizacje pozarządowe	Środki PFRON, środki własne, środki finansowe organizacji pozarządowych	Uruchomienie Zakładu Aktywności Zawodowej (ZAZ)	2018-2022
			Tworzenie spółdzielni socjalnych zatrudniających osoby niepełnosprawne.	Starostwo Powiatowe w Kielcach, organizacje pozarządowe	Środki PFRON, środki własne, środki finansowe organizacji pozarządowych	Liczba powstałych spółdzielni zatrudniających osoby niepełnosprawne.	2018-2022
		Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie.	Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym w postaci dofinansowania kosztów nauki	Starostwo Powiatowe w Kielcach	Środki PFRON	Liczba studentów otrzymujących pomoc w postaci dofinansowania kosztów nauki	2018-2022

- **Działania szczegółowe**

Planowane zadania

- A. Organizacja festynu „Bądźmy Razem” - impreza przeznaczona dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach oraz członków ich rodzin. Festyn ma na celu pogłębianie więzi między mieszkańcami Domu a ich rodzinami oraz upowszechnianie wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych wiedzy na temat osób mających problemy natury psychicznej.

Realizatorzy/Partnerzy

Dom Pomocy Społecznej w Łagiewnikach, Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach „Otwarte Serca”

Źródła finansowania

Środki pozyskane w ramach działalności komisji ewentualnie pozyskane w ramach konkursów

Wskaźniki

Liczba osób niepełnosprawnych, które uczestniczyły w festynie

Termin realizacji

Czerwiec 2018 r.

- B. Organizacja Programu „Poznaj, zaakceptuj, pomagaj” – program integracyjny skierowany do mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach i młodzieży z Powiatowy Zespołu Szkół i Gimnazjum w Chmielniku.

Program ma na celu uwrażliwianie młodzieży na problemy osób z zaburzeniami psychicznymi oraz poprawę wzajemnej komunikacji i współdziałania między nimi, zmianę stereotypu i uprzedzeń dotyczących osób chorych psychicznie oraz budowanie postawy tolerancji wobec tych osób.

Realizatorzy/Partnerzy

Dom Pomocy Społecznej w Łagiewnikach, Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach „Otwarte Serca”.

Źródła finansowania

Środki pozyskane w ramach działalności komisji ewentualnie pozyskane w ramach konkursów

Wskaźniki

Liczba osób niepełnosprawnych, które uczestniczyły w festynie

Termin realizacji

Kwiecień/maj 2018 r.

- C. Organizacja Psychoterapii, której celem jest niesienie ulgi w cierpieniu, lepsze rozumienie siebie i otaczającej rzeczywistości, poprawa jakości życia.

Realizatorzy/Partnerzy

Dom Pomocy Społecznej w Łagiewnikach

Źródła finansowania

Środki pozyskane w ramach działalności komisji

Wskaźniki

Liczba osób niepełnosprawnych, które uczestniczyły w psychoterapii

Termin realizacji

Rok 2018

- D. Organizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,, szczególnie z rozpoznanym autyzmem dziecięcym. Obejmowały by one:
- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
 - pielęgnacja jako wspieranie procesu leczenia,

- rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno- wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości i uzyskania dostępu do zajęć.

Realizatorzy/ Partnerzy

Warsztaty Terapii Zajęciowej w porozumieniu z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach

Źródła finansowania

Środki własne i/lub pozyskane ze źródeł zewnętrznych

Wskaźniki

Ilość uczestniczących

Termin realizacji

1. 2018- opracowanie szczegółowych harmonogramów
2. 2019- pilotaż zadania
3. 2020-2022- kontynuacja po ocenie i korektach Programu

Harmonogram realizacji programu. Cel szczegółowy C:

Załącznik nr 2

Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Zadanie 2. Prowadzenie kampanii szkoleniowo – informatycznej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Zadanie 3. Zwiększenie udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych urzędów pracy (PUP).

Realizacja zadań określonych w celu szczegółowym C polegać będzie na: aktywizacji, zatrudnieniu, udziale w szkoleniach, poradnictwie zawodowym osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi.

- **Działania ogólne**

Lp.	Cele szczegółowe	Zadania	Planowane zadania	Realizatorzy/Partnerzy	Źródła finansowania	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi.	Organizacja poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi	Porady indywidualne Porady grupowe	Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach	Środki własne	Liczba osób objętych poradnictwem zawodowym indywidualnym oraz grupowym	2018- 2022
2.	Prowadzenie kampanii szkoleniowo – informatycznej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób niepełnosprawnych w tym	Kampanie szkoleniowo-informacyjne realizowane w trakcie realizacji Powiatowych Targów Pracy w gminach na terenie powiatu kieleckiego.	stoisko informacyjne z materiałami o korzyściach płynących z zatrudnienia osób niepełnosprawnych w tym zaburzeniami	Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach, gminy,	Środki własne	Liczba osób biorących udział w Powiatowych Targach Pracy	2018- 2022

	z zaburzeniami psychicznymi.		psychicznymi				
		Przygotowywanie i wydawanie broszur, informatorów, ulotek dla osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi	Umieszczanie artykułów w Informatorze PUP Kielce.	Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach, gminy,	Środki własne	Ilość wydań	2018- 2022
3.	Wspieranie projektów służących rozwojowi form wsparcia dla osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi	Organizacja szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi	Organizacja szkoleń indywidualnych dla osób niepełnosprawnych w tym zaburzeniami psychicznymi	Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach	Środki własne Środki UE	Liczba osób biorących udział w szkoleniach	2018-2022
			Organizacja szkoleń grupowych dla osób niepełnosprawnych w tym zaburzeniami psychicznymi	Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach	Środki własne Środki UE	Liczba osób biorących udział w szkoleniach	2018-2022
		Organizacja staży dla osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi	Kierowanie do odbycia stażu osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi	Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach, PFRON	Środki własne	Liczba osób wysłanych na staż	2018-2022

Harmonogram realizacji programu. Cel szczegółowy E.

Załącznik nr 3

Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom

Zadanie 1. Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne przez udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zadanie 2. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Realizacja zadań określonych w celu szczegółowym E polegać będzie na : prowadzeniu działań profilaktyki zdrowia psychicznego przez szkoły / placówki oświatowe we współpracy z innymi organizacjami działającymi na terenie Powiatu Kieleckiego.

- **Działania ogólne**

Lp.	Cele szczegółowe	Zadania	Planowane zadania	Realizatorzy/ Partnerzy	Źródła finansowania	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne przez udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	Konferencje dla uczniów i osób zainteresowanych (4 spotkania na przestrzeni całego cyklu programu w każdej ze szkół) w trakcie prowadzonych przez szkoły imprez np. w ramach Świętokrzyskich Dni Profilaktyki lub innych	Porady grupowe	Dyrektorzy, nauczyciele szkół i placówek oświatowych Powiatu Kieleckiego	Środki własne	Uczniowie, nauczyciele, rodzice	2018- 2022
		Utworzenie „Kącika informacyjnego zdrowia psychicznego” tj. wyznaczenie miejsca na materiały promujące	Stoisko informacyjne z materiałami o korzyściach płynących	Dyrektorzy, nauczyciele szkół i placówek oświatowych	Środki własne	Przedstawiciele samorządów uczniowskich biorący udział	2018- 2022

		zdrowie psychiczne w formie broszur, ulotek, informatorów	z promowania zdrowia psychicznego	Powiatu Kieleckiego		w spotkaniach wspierania rozwoju młodzieży	
			Zamieszczanie materiałów pokonferencyjnych dotyczących dbałości o zdrowie psychiczne na stronach internetowych szkół, placówek w gazetkach szkolnych redagowanych i przygotowywanych przez uczniów	Uczniowie przy współpracy z nauczycielami	Środki własne	Ilość wydań	2018- 2022
		Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i złością, rozwiązywanie konfliktów oraz wykształcanie prawidłowych nawyków, które będą realizowane zgodnie z planem cyklu lekcji wychowawczych (minimum 1 na rok) pod hasłem „Dla nikogo nie jest ani za wcześnie, ani za późno zacząć troszczyć się o zdrowie swej duszy. ”	Organizacja szkoleń indywidualnych dla osób niepełnosprawnych w tym zaburzeniami psychicznymi	Wychowawcy klas	Środki własne	Liczba osób biorących udział w szkoleniach	2018-2022
			Organizacja szkoleń grupowych dla osób niepełnosprawnych w tym zaburzeniami psychicznymi	Wychowawcy klas	Środki własne	Liczba osób biorących udział w szkoleniach	2018-2022

		Organizacja spotkania ze specjalistami z dziedziny zdrowia psychicznego (np. na lekcjach wychowawczych, co najmniej 2 razy w roku) w celu przybliżenia uczniom tematu z zakresu chorób psychicznych, eliminowania zjawiska dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi oraz sposobu wsparcia w tym obszarze ich rodzin, udzielenia informacji gdzie szukać pomocy i wsparcia	Organizacja szkoleń grupowych dla osób niepełnosprawnych w tym zaburzeniami psychicznymi	Dyrektorzy szkół i placówek przy współpracy z Powiatowymi Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi	Środki własne	Uczniowie, nauczyciele, rodzice	2018-2022
		Zorganizowanie imprez kulturalno – sportowo - integracyjnych o charakterze profilaktyki chorób psychicznych, uwzględniające następujące aspekty: niwelowania napięć między członkami rodzin, budowanie poprawnych relacji interpersonalnych, nauka zdrowego spędzania czasu wolnego dla uczniów ich rodzin i środowiska lokalnego	Porady grupowe oraz indywidualne	Dyrektorzy szkół i placówek oświatowych przy współpracy z samorządem lokalnym i organizacjami pożytku publicznego	Środki własne	Liczba osób biorących udział w zorganizowanych imprezach kulturalno – sportowa - integracyjnym	2018- 2022
		Warsztaty, szkolenia, konferencje dla nauczycieli i rodziców w zakresie rozwijania umiejętności wychowawczych	Porady grupowe	Dyrektorzy szkół i placówek oświatowych przy współpracy z Powiatowymi	Środki własne	Liczba osób biorących udział w szkoleniach	2018- 2022

		i społecznych oraz dbanie o zdrowie psychiczne		Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi			
		Przeprowadzenie kampanii promującej trzeźwość wśród uczniów, umiejętność korzystania z Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych, podnoszące wiedzę na temat przykrych następstw uzależnienia od alkoholu i środków odurzających (np. omówienie tematyki na zajęciach wychowawczych)	Stoisko informacyjne z materiałami o korzyściach płynących z zatrudnienia osób niepełnosprawnych w tym zaburzeniami psychicznymi	Dyrektorzy szkół i placówek oświatowych przy współpracy z Powiatowymi Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi	Środki własne	Liczba osób biorących udział kampanii	2018- 2022
		Dyżury psychologów w szkołach powiatowych	Dyżur psychologa raz w miesiącu	Dyrektorzy szkół i placówek oświatowych przy współpracy z Powiatowymi Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi	Środki własne	Uczniowie, nauczyciele, rodzice	2018 - 2022

		Działalność profilaktyczna i edukacyjna związana z ochroną zdrowia psychicznego.	Zajęcia warsztatowe z uczniami (prowadzone w szkołach) w zakresie rozwijania umiejętności społecznych, radzenia sobie ze stresem i trudnymi uczuciami oraz promowania zdrowego stylu życia; warsztaty, szkolenia dla nauczycieli i rodziców w zakresie rozwijania umiejętności wychowawczych i społecznych oraz dbania o zdrowie psychiczne.	Pracownicy pedagogiczni Powiatowych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych	Środki własne	Uczniowie, nauczyciele, rodzice	2018 - 2020
2.	Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach	Wykrywanie zaburzeń rozwojowych i dysharmonii mających wpływ na zdrowie psychiczne i jakość życia.	Badania psychologiczne, pedagogiczne i logopedyczne – w poradni.	Pracownicy pedagogiczni Powiatowych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych	Środki własne	Uczniowie, nauczyciele	2018-2020

		Minimalizowanie skutków zaburzeń psychicznych i nieprawidłowości funkcjonowania emocjonalnego, społecznego i rodzinnego.	Terapia psychologiczna, pedagogiczna i logopedyczna, terapia EEG Biofeedback – w poradni	Pracownicy pedagogiczni Powiatowych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych	Środki własne	Uczniowie, nauczyciele	2018- 2020
		Zapobieganie przemocy w rodzinie i w szkole.	Mediacje; porady; interwencje w sytuacjach kryzysowych; współpraca z policją, udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie, współpraca z kuratorem sądowym, z lekarzami.	Pracownicy pedagogiczni Powiatowych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych	Środki własne	Uczniowie, nauczyciele	2018- 2020

- **Działania szczegółowe**

- A. Zorganizowanie konferencji dla uczniów, nauczycieli wychowanków, rodziców oraz zainteresowanych osób z przedstawicielami Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii z Morawicy, psychologów zatrudnionych w Powiatowych poradniach oraz przedstawicielami stowarzyszeń i grup wsparcia działających na terenie powiatu.

Planowane zadania

Materiały promujące zdrowie psychiczne a przede wszystkim wczesnego diagnozowania depresji i zapobiegania samobójstwom, jak również gdzie szukać pomocy, jak rozpoznać pierwsze symptomy świadczące o chorobie

Realizatorzy/ Partnerzy

Dyrektorzy Powiatowych Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych oraz przedstawiciele Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy

Źródła finansowania

Środki własne (koszt 1 500 zł)

Wskaźniki

Ilość uczestniczących uczniów, nauczycieli, rodziców

Termin realizacji

2019 r.

- B. Promocja trwałych, miłujących się małżeństw w celu wzajemnego wsparcia w zderzeniu z sytuacjami patogennymi.

Planowane zadania

Organizacja pogadanek po Mszy Św. dla rodzin dotkniętych problemem. Pomoc psychologa raz w miesiącu.

Realizatorzy/ Partnerzy

Dyrektorzy Powiatowych Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych (dyżurujący psycholog raz w miesiącu), księża w wybranych Parafiach Powiatu Kieleckiego

Źródła finansowania

Środki własne i/lub pozyskane ze źródeł zewnętrznych

Wskaźniki

Ilość uczestniczących

Termin realizacji

1. 2018- opracowanie szczegółowych harmonogramów
2. 2019- pilotaż zadania
3. 2020-2022- kontynuacja po ocenie i korektach Programu

C. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej mieszkańcom Powiatu Kieleckiego w siedzibie Starostwa Powiatowego w Kielcach.

Planowane zadania

Zorganizowanie punktu konsultacyjnego Powiatowych Poradni Psychologiczno- Pedagogicznych w siedzibie Starostwa Powiatowego w Kielcach. Zadanie będzie miało na celu wspomaganie uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie psychologicznym i pedagogicznym. Przyczyni się ono również do wskazania gdzie szukać pomocy oraz jak rozpoznać pierwsze symptomy świadczące o chorobie psychicznej.

Realizatorzy/ Partnerzy

Dyrektorzy Powiatowych Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Bodzentynie, Chmielniku, Piekoszowie.

Oddelegowani specjaliści:

- psycholog,
- pedagog specjalny,
- psycholog diagnozy, terapii autyzmu, Zespołu Aspergera,
- surdopedagog / neuropedagog,
- tyflopedagog

Źródła finansowania

Środki własne i/ lub środki projektowe

Wskaźniki

Ilość uczestniczących osób, którym udzielono konsultacji

Termin realizacji

październik 2018 r.- czerwiec 2019 r.

Porady udzielane raz w miesiącu przez 4 godziny w siedzibie Starostwa Powiatowego w Kielcach